

Szerkesztőség

Arad, Acsev-palota.

Kiadóhivatal:

Aradi Nyomda Vállalat.

Bulev. Regele Ferdinand 4/22.
(József főherceg-ut.)

Büro hely: Közlöny, Arad.

Telefonszám:

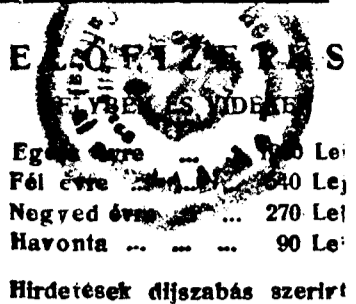
Szerkesztőség és kiadóhivatal
151.

Megjelenik naponta reggel.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI ÉS KÖZGAZDASÁGI NAPILAP.

* Főszerkesztő: STAUBER JÓZSEF. *

Egyes példány ára 5 lej,
vasárnap 6 lej.
Bucurestiben 50 banival több

Allami gyámkodás.

Egy ma érkezett bucaresti-i jelentés ismét nagy nyugtalanságot keltett Arad és Erdély közgazdasági köreiben. Ujból kísért az a minduntalan felmerülő veszedelem, amely állami gyámkodás alá akarja helyezni a magyar-kezekben lévő vállalatokat és részvénytársaságokat. Ezuttal a közelünkben csapott le a gazdasági életünk felett gomolygó vész felhőkől a szeszélyesen cikázó villám. A kormány hír szerint a felszámoló Marta részvénytársaság élére akar kormánybiztost állítani, aki a felszámoló társaság munkáját ellenőrizze és irányítsa. Rövid időn belül már a második eset ez, amely izgalmat okoz az aradi piacon. Nemrég az Ipar és Népbank válságával kapcsolatosan merült fel ilyenfajta gondolat, amely most már pozitívabb formában fenyeget. Ugyancsak ilyen természetű riasztó hírek érkeznek az ország többi részéből is, úgy, hogy ezeket a szörvényszerű látszó eseteket kénytelenek vagyunk a kormány egy szervezés és szisztematikus pénzügypolitikai akciójának tekinteni, amellyel főleg a kisebbségi intézmények belügyeibe akar befolyást szerezni.

Még mikor a vállalati kormánybiztosokkal az első kísérletezések folytak, Erdély közgazdasági fájdalmasan felszisszentek a kormánynak erre, az inzultusszámba menő lépésére. Már akkor olyan felzudulást keltett ez a szerencsétlenül megindított kísérletezés, hogy az akkori kormány az elhangzott éles tiltakozások és az egész ország gazdasági életének impozáns módon való ellentállása miatt kénytelen volt a további kormánybiztosi kinevezéseket megszüntetni. Az időközben felmerült fontos politikai események és változások aztán — ugyilátszott — végleg eltemették ezt a rémet. A vállalatok és részvénytársaságok autonómiájának ezt a veszedelmét. De nem így történt. A gazdasági térre átvitt nacionalizálás lehetetlen és kivihetetlen szándéka — amint látszik — továbbra is ott lappang a hangzatos kormányzati programok mélyén és hiába volt kormányváltás, lépten-nyomon felüti a fejét, hogy az ország termelési cirkulusait zavarja.

A fából faskarika sokkal megvalósíthatóbb ötlet ennél a vállalati kormánybiztoságnál, amely a magántulajdon flagrális megsértését jelenti. És ez a csöppet sem szerencsés kísérletezés nem a „szocializálás” elvét valló kommunista oldalról éri a magántulajdont, hanem maga a kapitalista termelési rend védelmére hivatott államhatalom intéz támadást a tulajdon szentsége ellen. Mert a vállalati kormánybiztoság című intézmény tulajdonképpen az állami gyámkodás, felügyelet és ellenőrzés szellemét akarja bevezetni gazdasági életünkbe és ebben a fonák szerepében feltűnő módon hasonlít ahhoz a gyászos emlékeztető ténykedéshez, amely még a néhai proletárdiktatura idejéből „politikai megbízott” néven ismerős. Már pedig az államnak ilyen irányú tevékenységéből nem kérünk. Láttuk és tapasztaltuk, szerencsére csak kellő távlatból, mit jelent ez a diktatórikus természetű, durva beavatkozás a gazdasági élet menetébe. Nem hisszük, hogy a kormány intenciói ebbe az irányba volnának beállítva, de látva látjuk, hogy a kormánybiztosokkal való szerencsétlen kísérletezés erre a veszedelmes lejtőre viheti az ország gazdasági életét. Kötelességünknek tartjuk, hogy ezzel a cikkünkkel veszedelmet-jelző táblát állítsunk a kormány útjába.

Döntés előtt a magyar optáns-pör.

Ujabb döntőbíróóság kiküldését szorgalmazzák a szakértők. — A Népszövetség pénteken tárgyalja az ügyet. — Almerénylethir Apponyi Albert gróf ellen. — A kisantant nem indít akciót Rothermere ellen.

(Az Aradi Közlöny genfi tudósítójának távirata.) A Népszövetség tanácskozásai lassan-lassan a befejezéshez közelednek. Tegnap és ma folytatták az általános vitát a leszerelési bizottságban. Tanczos Gábor tábornok, a magyar delegáció tagja ama véleményét szögezte le, hogy most már meg kell szüntetni azt a megkülönböztetést, hogy vannak államok, amelyeknek szabad fegyverkezniök és vannak olyanok, amelyeknek nem szabad. Fejtési a kérdést, ha megtámadják Magyarországot, ki fogja megvédelmezni? Most már eljött annak az ideje, hogy tényleg megkezdődjék a leszerelés. Utána De Marini tábornok szólalt fel, aki védelmébe vette Scialoját, Sokal lengyel delegátus tegnapi kijelentésével szemben, amely szerint Scialojának néhány évvel ezelőtt más véleménye volt a morális garanciákat illetően. Kijelentette, hogy Scialoja mindig hű maradt elveihez. A következő szólok Frithjof Nansen, norvég delegátus volt, aki konvenciók tervezetét terjesztette a bizottság elé a nemzetközi kérdések kötelező döntőbíráskodás útján való elintézéséről. A javaslat szerint mindegyik aláíró hataiom kötelezi magát arra, hogy minden vitás kérdést, amelyet nem tudnak egymás között elintézni, bírói döntés alá bocsájtanak. Az aláíró felek elismerik a nemzetközi ítélőszék illetékességét és az egyes vitás kérdéseket döntőbíráskodással intézik el. Nansen javaslata elfogadását kérte. Petrescu Comnen román delegátus volt a következő szólok, aki védelmébe vette a leszerelési konferenciát előkészítő bizottságot. Lord Onslow, angol delegátus Nansen ajánlatát pártfogolta, gróf Bernstorff pedig sürgette az általános leszerelést. Kijelentette, hogy egyetért a lengyel javaslattal.

A magyar optáns-pör izgalmai.

A leszerelési tanácskozással egyidőben a Népszövetség kiküldött jogi bizottsága pedig folytatta az optáns-pör ügyének tárgyalását. A tanácskozásokat teljesen titokban tartják, Hurst Fromaget francia, Cilotti olasz, Sato japán, Gauss német és Sokolovszky lengyel szakértők részvételével. A népszövetségi tanácsra nézve a jogügyi bizottság határozatának csak konzultatív jellege lesz. A Népszövetség — megbízható hírek szerint — valószínűleg még a mai nap folyamán tárgyalás alá veszi az optánsok ügyét, amelynél Magyarországot gróf Apponyi Albert képviseli fődelegátusként, míg Románia képviselőjében Titulescu külügyminiszter jelenik meg. Egyes bucaresti-i lapok genfi jelentései szerint ma már úgy látszott, hogy a magyar optánsok ügye elfogadható kompromisszum felé halad. Arról lett volna szó, hogy az optánsokat ugyanolyan elbánásban részesítsék, mintha román állampolgárok lennének és ugyanazt a kártérítést megadják nekik, mint amit a román állampolgárok kaptak. Ezt a megoldást állítólag mindkét delegáció elfogadná. Villegas, a népszövetségi tanács jelenlegi elnöke ki is jelentette, hogy a magyar birtokperben súlyos a helyzet, mert

hatalmas érdekek fittköznek össze. Reméli azonban, hogy sikerül megegyezést létrehozni.

Pénteken lesz a döntés.

Az esti jelentések szerint azonban a jogi bizottság, amelyet Scialoja indítványára alakítottak, még nem tudott még megegyezni. Ugyilátszik újabb komplikációk merülhettek fel, amelyek erősen kiélezték a konfliktust. Chamberlain azt kívánta, hogy a kérdést a hágai döntőbíróóság elé vigyék, azonban Románia vonakodott ezt elfogadni. A bizottságban levő jogászok most már egy döntőbíróóság útján történő döntés tervén dolgoznak. Chamberlain elhalasztotta utazását, hogy lehetővé tegye a döntést. Ma a kisantant sem kívánja, hogy ennek a kérdésnek a letárgyalását még egyszer elhalasszák. A későbbi genfi jelentések szerint beavatott helyen úgy tudják, hogy a román-magyar birtokper kérdése pénteken kerül a Népszövetségi tanács elé és előreláthatólag csak akkor történik döntés az ügyben.

Belgium kiharadt a népszövetségi tanácsból. Ma tartotta különben a tanács mostani összeállításában két utolsó ülését. A tárgyszorozaton szerepel a Salamis hadihajó esete, amely ügyet a görög kormány vitte a tanács elé. Ezt a hajót egy náboru előtti szerződés értelmében az egyik német hajógyárnak kellett volna szállítania. Ezen a vitás ügyön kívül még néhány megoldásra váró danzigi kérdés szerepel a programmon. Jogi és formális nehézségekbe fittközött Danzignak az a kívánsága, hogy a lengyel löszerraktárt helyezték el a Westerplatte félszigetről. A mai ülésen délelőtti letárgyalták Belgium újraválasztási kérését, azonban Belgium kérelme nem járt sikerrel, mert a szavazás alkalmával a szükséges kétharmadtöbbség — 32 szavazat — helyett csak 29-et kapott. A szavazás után Vandervele belga delegátus kijelentette, hogy Belgium csak a locarnoi hatalmak kérésére jelöltette újból magát, azonban a leszavazás semmiesetre sem akadályozza meg Belgiumot abban, hogy a jövőben is tevékeny, őszinte munkával dolgozzon a Népszövetségben. A beszédet élénk tetszés fogadta. Briand francia külügyminiszter holnap utazik el Genfből, ahova már nem tér vissza. A Népszövetség további tárgyalásain Franciaországot Paul Boncour és Loucheur fogják képviselni. — Chamberlain angol külügyminiszter ellenben az ülésszak befejezéséig Genfben marad.

Merénylethir Apponyi Albert gróf felől.

Budapesti táviratok szerint az a hír terjedt el tegnap Budapesten, hogy Apponyi Albert gróf ellen Genfben merényletet követtek el. Csakhamar kiderült, hogy a hírek semmi alapja nincsen és ma délelőtti 11 órára már megérkezett Genfből a hivatalos cáfolat. Eszerint a merénylet híre valótlan. Apponyi résztvett a népszövetségi tanácsülésen, majd Tanczos tábornok kíséretében a Népszövetségi palotát kereste fel.

Népszövetségi kölcsön a Balkáni államoknak.

Az esti genfi jelentések szerint a népszövetségi tanács elfogadta a pénzügyi bizottság jelentését a Görögországnak a Népszövetség védnöksége alatt kiadandó kilenc millió font

sterlinges kölcsönről. Ebből három milliót a pénz stabilizálására, három milliót a költségvetés egyensúlyának helyrehozására és három milliót hátralékok fizetésére fordítanak. A tanács ezután meghallgatta Bulgária előterjesztését, hogy a Népszövetség szervezetel révén, vizsgáltsa meg az állam pénzügyeit és a pénzügyek rendezésére szolgáló külföldi kölcsön kibocsátásának lehetőségeit. A tanács késznek nyilatkozott a vizsgálat elvégzésére.

Új tanácsstagok a Népszövetségben.

Ezután a menekültek ügyére vonatkozó kérdésekkel foglalkozott, melyet Comnen berni román követ adott elő és végül megvitatta a jogi bizottság szakvéleményét arravatkozólag, mikor és milyen feltételek mellett helyez-

hetné hatályon kívül azt az 1924. évi határozatot, amely a Westplatte félszigetet jelölte ki rakodóhelyül Danzig szabadvárosban a Lengyelország részére szállított lőszer számára. Délután megválasztották a három új tanács tagot és holnap már ebben az új összetételben ülésnek.

Benes cáfolja a Rothermere-elleni közös akciót.

Prágából jelentik, hogy a Narodni Ozvoboseni lapban Benes külügyminiszter cáfolja azt a hírt, mintha a genfi kisantant-konferencián arra akarta volna rábírní a kisantantot, hogy együttesen lépjen fel a Rothermere-akció ellen. A cseh kormány nem tartja szükségesnek, hogy hivatalosan fellépjen egy magánpolitikus akciójával szemben.

Kormánybiztos egy aradi részvénytársaság élén.

A timisoarai kereskedelmi és iparkamara elnöke állítólag kormánybiztos lesz a felszámolás alatt álló Marta-részvénytársaságnak.

(Az Aradi Közlöny bucuresti-i tudósítójának távirata.) Bucurestiből jelenti tudósítónk, hogy a legközelebbi napokban egy aradi vállalat élére kormánybiztos neveznek ki. A hiradás így szól: Még a háború előtt Aradon működött a Magyar Automobil Részvénytársaság, amely részben beolvadt az Astra vaggongyárba, azonban nagyértékű ingatlanai vannak és a részvénytársaság még nem számolt fel teljesen. Bucuresti-i illetékes helyről szerzett információ szerint az egykori Marta élére kormánybiztos minőségben Oprea János, a timisoarai (temesvári) kereskedelmi és iparkamara elnöke, a Timisiana pénzügytelvező vezérigazgatója kerül.

A rendkívül érdekes hiradás vételével felkerestük Vigyázó Lászlót, az aradi Astragyár vezérigazgatóját, aki a következőket mondotta munkatársunknak:

— Amint a hiradásból is kitűnik, nem az Astra, hanem a Marta élére neveznek ki állítólag kormánybiztos. A Magyar Automobil Részvénytársaságtól, amint ismeretes, a háború után Castiglioni vette meg a Marta gyárte-

lepét, amely a Weitzer-féle gyárral egyesülve, az Astra Részvénytársaság kezébe került és semmi összefüggése sincs már jelenleg a Marta Részvénytársasággal, amely viszont már évek óta felszámolás alatt áll. A Marta likvidátorai: Robu János dr., Hargitay Bertalan és Káldy Gyula, a Marta vezérigazgatója. Ha a hiradás megfelel a valóságnak, úgy csak a likvidáló Marta Részvénytársaság élére kinevezendő kormánybiztosról lehet szó, noha annak semmiféle komoly indokát nem látom. Még egyszer hangsúlyozom, hogy az Astra-gyár különálló részvénytársaság, amely távol áll a felszámolás alatt levő Martától.

Vigyázó vezérigazgató nyilatkozata után nyilvánvaló, hogy nem az Astra élére kinevezendő kormánybiztosról van szó, de Arad gazdasági köreiből így is nagy nyugtalanságot kelt a kormánynak ez, az utóbbi időben egyre sürűbben megnyilvánuló szándéka, amelyel állami felügyelet alá akar helyezni egyes vállalatokat.

Pénzügyi összeomlás előtt áll a CFR.

Horribilis összegekre nőttek a fedezetlen tartozások.

(Az Aradi Közlöny bucuresti-i tudósítójának távirata.) A Cuvantul nagy feltűnést keltő cikket ír arról, hogy a CFR Ionescu tábornok vezetése óta nem tudja kifizetni tartozásait. A fizetési meghagyások

500 millió lejre rugnak, amire a vasut a Banca Nationalanál már próbált kölcsönt felvenni. A kifizetetlen meghagyások ma már 700 millió lejt tesznek ki. A bucuresti-i lap úgy véli, hogy a CFR csődje csaknem elkerülhetetlen.

Vér folyt az időszak választáson.

Halálos harc a cuzisták és a csendörök között. — Minisztertanácsi jelentés a választások eredményéről.

(Az Aradi Közlöny bucuresti-i tudósítójának távirata.) Kivétel nélkül minden pártban a legnagyobb izgalommal várták a tegnapi pótválasztások eredményeit, amely a hivatalos jelentés szerint a következőkben alakult: Fogarasmegyében a községtanácsosok szenátorválasztásán Mironescu egyetemi tanár, nemzeti parasztpárti jelölt győzött 491 szavazattal. A többi jelölt pártok közül a liberális listára 93 szavazatot esett. A iasi-i szenátorválasztáson viszont Zippa liberális jelölt győzött 691 szavazattal. A nemzeti parasztpárti Camoanu a választás előtti napon visszalépett. Storojinetben Mavrodí liberális jelölt, a Viltorul főszerkesztője került ki győztesen. Mavrodí 399, Saveanu nemzeti parasztpárti 142 szavazatot kapott. Durostormegyében a néppárti Papacostea, volt postavezérigazgatót választották meg nagy többséggel. Doljmegevényben képviselőválasztás volt, amelyen Rudeanu nemzeti parasztpárti győzött 16.118 szavazattal. A többi szavazatot a következőképpen osztott meg: Daniel dr. független 1631, Bumbesti Codreanu-párti 687, Goicianu iorgista 2041, Izvoareanu néppárti 3125. A választások sima menetét azonban izgalmasan véres esemény zavarta meg. A cuzisták egyik főkortesének izgatására — Ciolacuban — a választók nekitámadtak a csendöröknek, akik fegyverüket használták s egy parasztot agyonlőttek, többet megsebesítettek. Erről a ciolacui választási incidensről hivatalosan különben

a következőket jelentik: A Cuza-párt egyik főkorteséje Ciurcanu, a választási helyiség előtt izgató beszédet mondott, majd rátámadt Buldur képviselőjelöltre, akit a tömeg előtt lezsírozott. Több részeg cuzista, az izgató beszéd hatására be akart törni a választói helyiségbe. Amikor az elnök a tömeg fenyegető hangulatát látta, csendőrséget vonultatott a bejárat elé és azt a parancsot adta, hogy a csendörök adjanak le riasztólövést a levegőbe. A sortűznek azonban nem volt meg a kívánt hatása, mert ezután nagy verekezés kezdődött a csendörök és a cuzista tömeg között. A csendörök kénytelenek voltak fegyvereiket használni és egy parasztot agyonlőttek, több választó pedig súlyosan megsebesült. A csendörök, amikor a rendet helyreállították, letartóztatták Ciurcanut.

A kormány tagjai ma délután minisztertanácsot tartottak, amelyen Bratianu Jonel elnökölt. A kormány megbízta Lapedatu kultuszminisztert, a Dobrudza csatlakozásának félszázados emlékünnepe alkalmával rendezendő ünnepségek programjának elkészítésére. Ugyancsak megbízták a constantai ünnepségek előkészítésével is. Ezután Duca belügyminiszter beszámolt az időszak választások eredményeiről, továbbá a balti-tengeri Ciolaciu községben történt véres választási incidensről, amelyet hivatalos megállapítás szerint a cuzisták provokáltak. Nistor bucovinai miniszter referált ezután az árvíz sújtotta terü-

leteken történt segélykiosztásról. A minisztertanács ezután hosszasan foglalkozott a mőcök anyagi és szociális helyzetével. Tatarescu és Cipaiianu államtitkárok beteriesztették a helyszínen együttesen készített jelentésüket, amelyben a helyzet gyökeres megjavítására tesznek javaslatot. A minisztertanács ezzel a kérdéssel a jövő héten is foglalkozni fog.

Keresik az Oceánon az Old Glory utasait.

(Az Aradi Közlöny távirati tudósítása.) Newyorkból jelentik: A Kyle gőzös, amely az Old Glory repülőgép roncsait megtalálta, ma szikratáviratban megerősíti a hírt. A részletes távirat szerint a gőzös az egyik szárnyroncsot és három teli benzintartályt megtalálta. Valószínű, hogy a gép törzse levált és az utasokkal együtt elsüllyedt. A Kyle folytatja a kutatást, mert reméli, hogy megtalálja az utasokat is valahol egy mentőcsónakon.

Injekció

az aradi kisvasutnak.

Száz vagon fát rendel a város vezetősége a mőzdonyok fűtésére. — A holnapi tanácsülésen dől el az autobus-pályázat ügye.

(Arad, szeptember 15.) A permanens bizottság mai ülésén sorba vették azokat a pontokat, amelyeket a holnapi tanácsülés tárgyalás alá hoz. Így szóba került az autobusok ügye is, ennél a pontnál a permanens bizottság ragaszkodik eredeti álláspontjához s újból csak azt fogja javasolni, hogy — az autobuspályázat pontozatainak teljes figyelemkivételével — egy Perry-autobuszt vásároljon a város, a kiért három kocsi helyett. Ez ügygel kapcsolatban a holnapi tanácsülésen tárgyalás alá kerül az Aradi Gépkereskedő Vállalat felebbezése is, amelyet — mint megirtuk — ezügyben benyújtott. Illetékes helyen kapott információink szerint a városi tanács mindenestre figyelembe fogja venni a felebbezés teljesen heitálló adatait s úgy lehet, megváltoztatja a permanens-bizottság javaslatát. A három autóra ugyanis azért írtak ki árlejtést, mert mind a háromra sürgős szükség volt és most pedig egyetlen kis Perry-kocsival akarták megszüntetni a forgalom hiányosságait, ami természetesen nem vezethet célhoz. Aradváros közönségének eminens érdekeit veszi figyelembe a tanács, ha megváltoztatja a döntést és az előnyösebb ajánlat elfogadását határozza el s legalább valamennyire megfélelően rendezi a közlekedés kérdését.

A holnapi tanácsülés programjába ma még két új pontot iktattak be. A mai permanens-bizottság ülése alatt ugyanis két sürgős árlejtés ügye került szóba. A gépüzemeknek a pernyával vízvezeték hálózat meghosszabbítása érdekében csővekre van szüksége körülbelül 250.000 lej értékben és erre most árlejtést írnak ki, kérve a tanácsot, hogy mondja ki annak sürgősségét. — Ugyancsak tárgyalás alá veszik a gépüzemek ama javaslatát, hogy a kisvasut mozdonyainak fűtésére szükséges famennyiség beszerzésére irion ki árlejtést s egyben mondja ki erre is a sürgősségét. A kisvasutnak ugyanis alig néhány napra van még fája és hogy az üzem meg ne álljon, legalább 100 vagon fára van szükség. Ez körülbelül 600.000 lejbe kerülne s erre külön árlejtést írnak ki. Mindkét ügyben a permanens-bizottság arra fogja kérni a tanácsot, hogy dacára annak, hogy nem szerepel a tárgysorozaton, engedélyezze a letárgyalását.

— Halálragaszt aradi kisgyermek. Megrendítő halálos szerencsétlenség történt tegnap délelőtt Aradon, a Mossóczy-telepen. Az Orient-uccában egy homokkal megrakott kocsi haladt, amelyet Simandan Péter aradi fuvaros hajtott. Az ucca közepén egy Mészáros Sándor nevű tízenöt hónapos fiúcska játszadozott és a kocsi kerekei alá került. A lovak és a kocsi kerekei halálra gázolták a szerencsétlen gyermeket, aki összezúzódott koponyával maradt az ut porában. A halálos szerencsétlenségről azonnal értesítették dr. Stauber Andor hatóságai orvost, Detesan János komisszárt és Savoii ügyészt. A helyszínen megejtett vizsgálat alapján őrizetbe vették a fuvarost, aki azzal védekezett, hogy nem vette észre az ut közepén játszadozó gyermeket.

Apponyi beszélget Titulescuval Genfben.

Románia és Magyarország fidelegátusainak érdekes beszélgetése a népszövetségi palota folyosóján.

(Az Aradi Közlöny genfi tudósítójának távirata.) A világ urai, akik most Genfben intézik a népek és nemzetek sorsát, sok érdekes és kedves epizódnak a hősei. Ezekről a jelenelekről ceruzára vett pillanatfelvételek a következők:

Az üléssteremben egy indus herceg beszél, minden delegáció benthagyott az üléssteremben egy udvarias hallgatót — a pollika pedig átvődött a teremből a folyosóra, meg a némi tulzással büffének becézett füstös helyiségbe. Különösen a folyosó élénk. Csak végig kell menni a folyosón — és ime: az egyik sarokban Chamberlain üldögél kettesben egy amerikai urral. Chamberlain hallgat — az amerikai beszél. A nagy tolongásban elég gyakran rálépnek a britt külügyminiszter jócipós lábára, ilyenkor ijedten felszisszen, de végre megszokja és türi angyali nyugalommal.

Önagysága a Népszövetség réme.

Briand mehezen vág utat magának, pedig sétálni szeretne fáradt, öreg lábával. Furcsa kettős tokája van a francia külügyminiszternek és a sárgásra kopott gallér jól előreszorítja mind a kettőt. Mellette és vele egy másik öreg ur bandukol: Vandervele. A híres munkászézer, tipikus kispolgár. Kispolgári a szakáll, a cvikkere, a ruhája, egész megjelenése. Odahajol Briand föléhez és suttog. Briand tanácstalan. Felelni ugyan illik, de suttogni jelen esetben lehetetlen. Vandervele tudnillik nagyot hall. Ezt mindenki tudja, csak ő nem és nagyon haragszik, hogy mért beszélgetnek oly halkán az emberek.

Briandot zavarából egy furcsa néger hölgy menti ki. Önagysága alig fér bele barnásan elfolyó színű ruhája bő dimenzióiba. Mindig mosolyog, mindig beszél, mindig ír és mindig rajzol. Ezt a négy funkciót csodálatosképpen egyszerre tudja elvégezni. Önagysága — nem önagysága és még kevésbé néger, hanem egy híres népszövetségi habitué: Trendenberg grófné, akit a többi habituék a „Népszövetség rémének” becéznek. Ő ezt részint nem tudja, részint nem törődik vele, elragadja impozáns karjával a jó öreg Briandot és rajzolja megszakadásig.

Románia pénzügyminisztere a nemzetek házában.

Egyszerre csak egy új szakáll bukkan fel a szakállak között. A szakáll fölött éles vonalú arc és szelid szemüveg. És hangzik a köszöntés:

— Ah! M. Bratianu!

Vintila Bratianu, a nagy Bratianu nagyszü öccse, a román pénzügyminiszter befutott — és szokása ellenére ezuttal feltűnően kedveli a külföldieket.

Walko magyar külügyminiszter egy asztalra ül és onnan beszélget hosszasan a Journal de Genève pörge bajszu főszerkesztőjével.

Mindenki mosolyog.

A legnehezebb sor ma kétségtelenül gróf Apponyi Albertnek jutott osztályrészül. Ő áll — vagy jobban mondva ül — a nemzetközi érdeklődés középpontjában. Elkövette azt a könnyelműséget, hogy leült egy sarokba öt órákor. Hét óra lett, mikor végre kikerülhetett onnan. Először a Neue Freie Presse főszerkesztője beszélgetett vele hosszú ideig. Majd egy német újságíróhölgy informálódik. Ime már egy amerikai van soron. Két rajzoló barátságos arcot kér! Végre mi jutunk oda, de csak azért, hogy kollégánkat a Daily Mailtől bemutatassuk, aki azután félóráig társalog Rothermere genfi szerkesztőjével, Mr. Jamesssel.

Enre sétál Chamberlain, meglátja Apponyi, mindkét kezét kitarja feléje. Azután néhány percig áll egymással a két karsu öregúr, Chamberlain és Apponyi.

Titulescu barátságos eszmecseréje Apponyival

Végre utnak indulhat Apponyi Albert... de ime, egy magas, integető, csupa mosoly ur tárja kezét feléje: Titulescu. Minden szem feléjük fordul, de ők ketten mosolyognak és ke-

délyes beszélgetésbe elegendnek. Titulescu az optáns kérdésre tesz egy tréfás megjegyzést — Apponyi frissen ríposztos. Azután régi csaták emlékét elevenítik fel, vagy öt percig áll-

Nem találják Raab Ákos holttestét.

Hogyan történt a volt aradi katonatiszt tragédiája. — Szemtanu elmondja a halálos fürdés lefolyását. — Szervi szivbaj okozhatta a megrendítő szerencsétlenséget.

(Arad, szeptember 15.) Az Aradi Közlöny számolt be egyedül Raab Ákos egykori aradi honvédszázados, nyugalmazott ezredes megrendítő tragédiájáról. Mint megirtuk, Raab Ákos Paulis közelében a Marosban fürdött családjával és halálos szerencsétlenség áldozata lett. Raab Ákos két hónappal ezelőtt tért haza feleségével és tizenhat éves leányával Párisból, ahol nyolc hónapot tartózkodtak. Az utat Páristól automobilon tették meg és Budapestre magukkal hozták az Aradon szintén jól ismert Szöke Bálint ezredes ugyancsak tizenhat esztendő Juliska nevű leányát is, akivel aztán együtt nyaraltak Raab Ákos anyósának, öz. Ortutay Gyulánának ménesi villájában. A kéthavi ottartózkodásuk alatt csaknem minden nap kimentek automobilon Paulisra, hogy ott a Marosban megfürdjének. A tegnapielőtti kirándulásra özvegy Ortutay Gyuláné, Raab Ákos, a leánya és a vendég Szöke Juliska mentek el. Délután négy óra volt és szép, napsütéses, kissé hűvös időben érkezett az automobil a paulisi Marospartra. Raab Ákosnak, az életerős, negyvennyolc éves férfinak az volt az utolsó kirándulása. Alig egy óra múlva már ismeretlen helyen sodorták holttestét a Maros hullámai, amelyek még mindig magukban rejtik a szerencsétlenül járt volt aradi katonatiszt tetemét. A megrendítő tragédiának egyik szemtanujával beszélünk ma, aki a következőképpen mondta el a halálos katasztrófa megtörténtét:

— Ott, ahol Raab Ákos családjával fürödni szokott, a Maros kétfelé ágazik és szigeteket alkot. A Paulis felőli oldalon a legmélyebb helyen alig 120 centiméter mély a víz és még az uszni nem tudók is veszélytelenül fürdhetnek benne. Ide ment a katasztrófa napján is, mint minden nap, Raab Ákos és társasága. Mind a négyen levetköztek és körülbelül fél óráig fürdhetnek, amikor özvegy Ortutayné kijött a partra és szokás szerint elkészítette az

„Tagadom,

hogyan megvilágítottam férjemet!”

Írja egy bírósági beadványban a férjgyilkos Grozavescuné. — Kilakoltatják a gyilkos feleséget.

(Az Aradi Közlöny bécsi szerkesztőségétől.) A férjgyilkos Grozavescuné napról-napra újabb botrányokkal lepi meg az osztrák fővárost. Miután ismételten betört férjének volt lakásába, a ház tulajdonosa, Mayer Richárd, a napokban bíróságilag felmondotta a lakást, avval a megokolással, hogy a főbérlet, Grozavescu Traian 1927. elején meghalt és azóta a lakás üresen áll. Grozavescu Nelly férjét, a lakás főbérletjét meggyilkolta, miáltal büntetendő cselekményt követett el. Magatartása, amint a pör folyamán is beigazolódott, olyan természetű, hogy a többi lakók számára lehetetlenné teszi a vele egy házban való lakást.

Grozavescu Nelly a felmondással szemben kifogással élt és ugyancsak beadványt intézett a bírósághoz, amelyben kifejti, hogy a lakásra igényt tart és joga is van rá. A beadványban Grozavescu Nelly többek között a következőket írja:

— Tagadom, hogy meggyilkoltam férjemet, tagadom, hogy büntetendő cselekményt követtem el és utalok arra, hogy az esküdtbíróság felmentett.

Az ellenbeadványt Grozavescuné avval fejezte be, hogy arról sincsen tudomása, hogy a házban, vagy azonkívül olvasmit követett volna el, ami a többi lakók számára az együttlakást megneneztetné. A lakásügy tárgyalását a kerületi bíróság

mak együtt a nyüzsgő terem közepette — végül kézfogás, bucsu. Utána...

Apponyi: Keleemes dolog, ha okos emberekkel kerül szembe az ember.

Titulescu: Nagyszerű ember ez az Apponyi gróf.

Az ajtóban megjelenik Benes, messziről nézte a jelenetet. Titulescu nagysietve félrevonul vele. Ugy látszik megnyugtatta, nem történt román-magyar megegyezés.

uzsonnát. Szólt a társaság többi tagjainak is, hogy fejezzék be a fürdést, de ők még néhány percig a vízben akartak maradni. Ugy hármában a sziget mellé mentek, ahol leginélvebb a víz és egymás mellett uszni kezdtek. Középen uszott Raab Ákos. Egyszerre a férfi kissé visszamaradt, majd hirtelen felkiáltott:

— Jaj istenem, de megütöttem a lábamat!

A két leány visszanezített és Raab Ákos mosolygó arcát pillantotta meg. Tréfának vették hát a dolgot és tovább usztak. Rövid percmulva észrevették, hogy Raab Ákos egészen elmarad mellőlük. Hátranéztek és akkor már a szerencsétlen ember két kezét látták csupán, amint a vízből kiemelkedett. Az első pillanatban még mindig nem gyanítottak semmit, mert hiszen hasonlóképpen már többször megtréfálta őket, de amikor megint visszafordultak, csak szétfutó vízgyűrűk jelezték azt a helyet, ahol Raab Ákos eltűnt. Odausztak, kutatni kezdtek a víz alatt, de eredménytelenül. A két leány kétségbeesve sietett ki a partra és fürdőruhában futottak a közeli malmokhoz segítségért. Többen érkeztek a szerencsétlenség színhelyére, de Raab Ákos hulláját nem találták meg. Özvegy Ortutayné a kiállott izgalom miatt elájult és autón vitték vissza Ménesre.

A tragédiáról azonnal értesítették a marosmenti községek hatóságait, hogy ha a szerencsétlenül járt Raab Ákos holttestét kivétné Maros, jelentsék a Ménesen lakó családnak. Késő esti jelentések szerint Cicer közelében egy férfi holttestét vetette ki a Maros, de még nem tudták személyi adatait megállapítani. Raab Ákos megrendítő tragédiája mély részvétet keltett Aradon, ahol számos ismerőse és jó barátja volt a jókedélyű, rendkívül rokonszenves embernek. Valószínűnek tartják, hogy a katasztrófát Raab Ákos gyenge szíve okozta, mert az elmúlt esztendőben szervi szivbaj tünetei mutatkoztak az életerősnek látszó, dala-lás férfin.

szeptember végére tüzte ki. Grozavescuné, úgy látszik, nem ijedt meg attól, hogy a legfelsőbb bíróság esetleg felmentését megsemmisít és valószínűleg elegendő abban, hogy napról-napra újabb botrányok központjába álljon.

Eőszezonban női és leányka télikabátot szeptember hó 15 ig 25% engedménnyel

adok.

1034

MENCZER confectio áruhaza Arad,
Bul. Reg. Ferdinand 40. (a v. Széchenyi malom mellett.)
Csak szeptember 15-ig.

Ujabb kihallgatások Vándorék ügyében.

Radu Pascu vizsgálóbíró ma délelőtt folytatta a kihallgatásokat a megszűkött két Vándorfivér ügyében. A mai nap folyamán újból kihallgatták Vándorék volt alkalmazottait, ezek a kihallgatások azonban nem hoztak újabb eseményeket. A vizsgálat további része most már Vándorék Satmaron lakó apjának és a utokzatos Schächter bucuresti-i ügynöknek kihallgatására szorítkozik. Az idősebb Vándort azonban a többszöri sürgetés dacára sem hallgatták meg ki eddig a satmari rendőrségen, illetve a kihallgatásáról szóló jegyzőkönyv még nem érkezett meg Aradra, viszont — mint ismeretes — Schächter hollétét nem sikerült eddig kideríteni.

Kápolnaszentelés készül Máriaradnán.

A máriaradnai kegyhelyen Szent Teréz-kápolna épült, melyet Pacha püspök szentel fel. — Püspöki pásztorlevél az erkölcssten irodalom ellen. — Kizárják az iskolákból az erkölcssten diákokat.

(Az Aradi Közlöny tudósítójától.) Pacha Ágoston püspök ma bocsátotta ki tizedik és tizenegyedik pásztorlevelét, amelyet ma már szét is küldtek Csanád-egyházmegye összes lelkészeinek. A tizedik pásztorlevél Pius pápa 1927. május 3-án kelteztetett és a katolikus egyház fejeihez intézett körlevél felelevenítése és igen érdekes megjegyzéseket s egyben védekező utasításokat tartalmaz az újabb időkben erősen megnyilvánuló erkölcssten irodalomra vonatkozólag. A püspök pásztorlevele elsősorban felemlíti, hogy a Szentszék erősen kárhoztatja nemcsak a köznyelven is szennyirodalomnak bélyegzett sajtótermékeket, hanem azokat az irodalmi alkotásokat is, melyek a valódi művészetet visszaélve, kirívó színekbe öltöztetik és csábító módon írják le a bünt s így a szépirodalom ürügye alatt rontják meg az olvasók tiszta hitét és ássák alá a jó erkölcsöket.

A pásztorlevél szerint az ilyen irodalmi termékek megrontják a lelkek tiszta hitét azért, hogy a kinyilatkoztatott vallás helyett és ezzel szemben a személyes istentagadó, vagy a természetet a Teremtő helyébe állító világfelfogásokat lopják az olvasó lelkébe, ha ugyan nem magát az istentelenséget hirdetik. Sok író pedig lekicsinyli és guny tárgyává teszi az egyházat és annak szentségét. De az ilyen irodalom nemcsak a katolikus és keresztényi hitet veszélyezteti a hívek lelkében, hanem a hiten alapuló erkölcsöket is aláassa. Egymásután jelennek meg olyan kiadványok, melyek a szemérmelenséget és a tisztátalanságot kínálják az olvasó elé. Az isteni életrend törvényeivel szemben a testi bűnök szabadságát hirdetik és magától értetődőnek festik a nemek rendetlen viszonyát is. Szinte legfőbb tárgy gyanánt kezelik a szabadszerelmet és a test szenvedélyein kívül semmilyen más kérdést nem állítanak az olvasók érdeklődése elé. Ez az irodalom a házasságot az isteni kötelekektől független köteleknek mondja, amely a felek érzékisége, önzése és szeszélye szerint köthető és oldható. A házasságot rendszerint csak nyügnök írják, dörécsónös áldozatoké. Az ilyen erkölcssten irodalmi termékekben a házasságok családi boldogságukat nem a tűzhely mellett, hanem azon kívül keresik.

Rendkívül érdekes véleményt mond az ilyen irodalomról a pásztorlevél második szakasza is, mely leszögezi, hogy az ilyen olvasmányok hatása nem lehet más, csak kárhoztos. Az ártatlan elveszti az ártatlanságát, az erkölcsös az erkölcsét. Az ilyen olvasmányokból táplálkozó ifju elveszti kedvét a komoly tanulástól, a nemesebb céloktól és kedvet kap a bűnös henyélésre, sőt megtanulja magát a bünt, miáltal fejlődő testét és lelkét tönkreteszli. A leányban elhal a szüzies szemérem és helyét a kacér viselkedés és könnyüvérség foglalja el. A szülők tehát súlyosan vétkeznek, ha eltűrik, hogy gyermekeik ilyen olvasmányokkal foglalkozzanak, mert ezáltal az ifjuság elveszti a hit elevenségét és az egyház iránti szeretetét.

A pásztorlevél ezután szószerint visszadja XI. Pius pápa körlevelének szövegét, mely az érzékies irodalom elleni védekezésére hívja fel a katolikus egyház fejeit. A pásztorlevél vége pedig az erdélyi, szarmári, csanádi, nagyváradi egyházmegyék püspökeinek közös elhatározással fogantatott intézkedéseit tartalmazza s elrendeli a papságnak, hogy félevenként legalább egyszer szentbeszéd keretében óvják a híveket az erkölcssten sajtótermékek olvasásától. A nevelőintézetek és tanintézetek vezetőségének pedig kötelességévé írja elő, hogy a legnagyobb gondal ellenőrizze az ifjuság olvasmányait és akadályozza meg, hogy az ilyen erkölcsromboló könyvek ne kerüljenek a tanulóifjuság kezébe. Az olyan növendékeket pedig, akik e téren javithatatlannak látszanak és társaikat az érzékies olvasmányok terjesztésével meg-

rontani törekszenek, zárják ki az iskola kötelekéből. A tizenegyedik pásztorlevél megemlékezik arról a készülő ünnepségről, mely a

Aradi orvos a pesti gyermekgyógyász-kongresszuson.

Goldschmidt Lipót dr. beszámolója a kongresszusok városáról, a gyermekbetegségek elleni küzdelem hatalmas fejlődéséről, a magyar főváros pompás vendéglátásáról.

(Arad, szeptember 15.) Ma délután érkezett haza Aradra Budapestről dr. Goldschmidt Lipót, az ismert nevű aradi gyermekorvos, aki résztvett a magyar fővárosban azon a gyermekorvosi kongresszuson, amit a „Deutsche Gesellschaft für Kinderheilkunde” rendezett ottan. A kongresszusról, amely vasárnapról kezdve egészen tegnapig tartott, a következő érdekes részleteket mondotta el dr. Goldschmidt munkatársunknak:

— Budapest ma valóban a kongresszusok városa. Alig van nap, hogy valamilyen kongresszus ne kezdődne, vagy végződne. Ugyan abban az időben, amidőn a nagy német gyermekgyógyász egyesületnek, a „Deutsche Gesellschaft für Kinderheilkunde”-nek kongresszusa ülésezett Budapesten, még vagy három-négy más tanácskozás volt a magyar metropolisban. A gyermekorvosok kongresszusa imponálóan fényes keretek között nyílt meg és folyt le. Kedden dr. József Ferenc főherceg adott ezer terítékes vacsorát a Gellérten a kongresszus résztvevőinek tiszteletére, tegnap pedig Vass miniszterelnök-helyettesnél voltunk teán.

— No, de áttérek a kongresszus anyagára. A legfontosabb talán az összes felmerült problémák között az angolkór gyógyítása volt. E súlyos gyermekbetegség ellen már rég óta folyik a küzdelem és a kongresszuson az a vélemény alakult ki, hogy a betegséget nem annyira gyógyítani, mint inkább megelőzni kell. Erre pedig a szegényebb neosztályok életstandardjának, illetve jólétének emelése szükséges, mert a nyomor egyik legfőbb terjesztője ennek a betegségnek. Foglalkozott a kongresszus a skarlát gyógyításának ügyével is, mivel az utóbbi időben ez a betegség mindenfelé emelkedő tendenciát mutat. Megállapítást nyert, hogy a Dick-féle ismert védőoltás csaknem tökéletes gyógyszere ennek a veszedelmes gyermekbetegségnek, úgy, hogy ez irányban nincsen aggodalomra ok.

— Nagyon érdekes volt a tuberkulózis elleni védekezésről szóló vita. Megállapította a kongresszus, hogy az voltaképpen gyermekbetegség, mert hiszen ugyszólván mindenki már gyermekkorában kapja meg és ép ezért itt, a gyermekkorban kellene hozzákezdeni a betegség irtásához. Ez alkalommal szóba került a Calmetta francia professzor által ichtalált védőoltás szérum, de arról megállapította a kongresszus, hogy nem közömbös, hanem sok esetben komoly megbetegedést idéz elő, vagy is olykor többet árt, mint használ. Szóba került még a sejtösvetek testen kívül való továbbfejlesztésére irányuló kísérletek ügye, továbbá a vérátömlesztés problémája, amit különben gyermekbetegségek gyógyításánál sikerrel alkalmaztak. A csecsemők mesterséges táplálásával is foglalkozott a kongresszus és arra az álláspontra helyezkedett, hogy a legjobb mesterséges gyermektápszer az, amely egész egyszerű.

— A gyermekparalízisről nem volt szó? — kérdeztük.
— A gyermekparalízis, jobban mondva a

máriaradnai kegyhelyen fog október 3-án lefolyni. A csanád-egyházmegyei papság ugyanis a kegyhelyen egy szent Terézia-kápolnát állíttatott fel, melyet október hó 3-án szentel be nagy ünnepségek között Pacha Ágoston püspök. Ez a pásztorlevél elrendeli, hogy ezen a napon a csanád-egyházmegyei katolikus templomokban csendesmise mondassék Szent Terézia tiszteletére.

gyermekbénulás — felelte dr. Goldschmidt — nem szerepelt a kongresszus programján, még pedig egyszerűen azért nem, mert Magyarországon nincs ilyen járvány. A kongresszus tagjai azonban magánbeszélgetések keretében foglalkoztak ezzel a betegséggel, amelynek rohamos elterjedését és ijesztő járvánnyá való növekedését kizárólag a higiénia hiánya okozza. Az a vélemény alakult ki a kongresszusi tagok között, hogy a gyermekbénulás október elsejére megszűnik mindenfelé, illetve lecsökken abba az arányszámba, amelyben eddig volt.

Dr. Goldschmidt azután közvetlen szavakkal említette meg azt a magyaros vendégszeretetet, amivel Budapest a gyermekorvosokat fogadta, a kitünő ellátást, a sok látnivalót.

— A német orvosok — fejezte be az intervjut — még ott maradtak. Lementek a Balatonra, de mi siettünk haza, ahol vár a mindennapi munka.

Aki nem ismeri a multat, nem lát a jövőbe!!!!

Wells, Nagy Világtörténete

nepsz. teljes kiadása kötve.

640. lejeért

októberben jelenik meg. Megjelenés után drágább lesz. — Előjegyezhető:

SANDOR FERENC könyvüzletében, megyeházzal szemben. Ezen má eddig 2200 lejbe került.

Rakovszki szovjet-követet visszahívták Párisból.

(Az Aradi Közlöny párisi tudósítójának távirata.) A francia kormány nagy győzelmet aratott, elérte célját, amely Rakovszky szovjetkövet visszahívása volt. Ma közölte a kormány a visszahívást, amelyet a francia lapok nagy elégtétellel vettek tudomásul. Az Intrazigent szerint a visszahívás körül nagy ellentétek voltak Csicserin és Bucurin között, azonban Csicserin kijelentette, ha nem történik meg, lemond. A döntést nagyban befolyásolta Brockdorff-Rantzau német nagykövet közbelépése, aki kijelentette, hogy az orosz-francia diplomáciai viszony megszakítása feltétlenül károsan befolyásolná az orosz-német viszonyt is.

Négy napig tart PATACHON házassága az Urániában.

— Autó és kocsikarambolja. Az Oradea-Mare 159. jelzésű automobil, amelyet Graf Lajos vezetett, ma délelőtt a Strada Marasesti (Kossuth-uccán) elütött egy kocsit, amelynek kocsisa könnyebb sérüléseket szenvedett. A sofőr ellen megindult az eljárás.

Egy filmszínésznő kálváriája

A főszereplő: MARGARETTE MARSCH ma a Marosparti mozgószínházban.

Álhir

a spanyol király elleni merényletről

Bucurestiből jelentik: Egy berlini hírszolgálati ügynökség jelentése alapján Bucurestiben kedden este olyan hírek keltek szárnyra, hogy Alfonz spanyol király ellen bombamerényletet követtek el. A Cuvantul külön kiadásban is tudatta olvasóival ezt a szenzációt, amelyet azonban a spanyol követség másnap reggel a legerélyesebben megcáfolt. A párisi sajtóügynökség ugyanekkor jelentette, hogy a külföldön elterjedt híresztelésekkel szemben sem mit sem tudnak Párisban a spanyol király ellen állítólag elkövetett merényletről. A barcelonai Fabon ügynökség cáfolja a merénylet híreit s közli, hogy a spanyol király ma San Sebastianban jelen volt egy regattaveszélyen és egy teniszmérkőzésen. Az egyik német távirati iroda azután utánajárt annak, hogyan keletkezett a merénylet híre. Kiderült, hogy Biarritzban egy Alfonz Leroy nevű francia tisztviselő ellen merényletet követtek el. Az Alfonz Leroy nevet azután a távirati irodák tévesen „Alfonz le Roi”-nak írták, ami azt jelenti: Alfonz, a király s így jutott a merénylet híre az egész világba.

Megkezdik

a városi adókvetést Aradon.

Tíz bizottság végzi a kivetési munkálatokat, amely a helyszínen történik meg. — Nem lesz százszázalékos üzletbérleték-emelés. — Berzován János nyilatkozata.

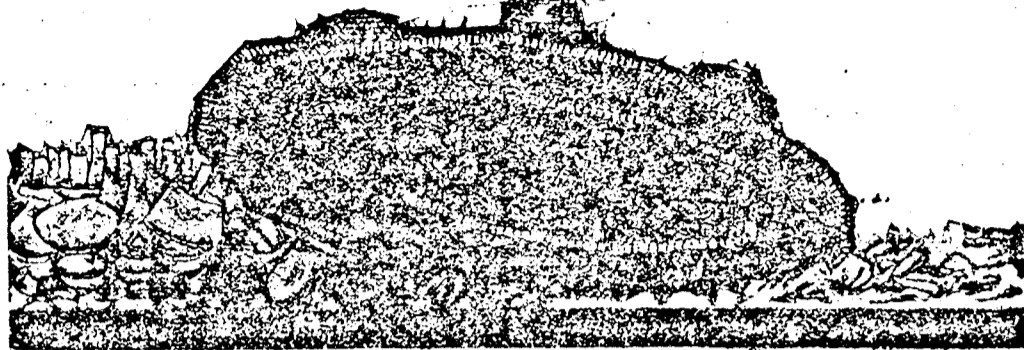
(Arad, szeptember 15.) A jövő hét elején kezd meg Aradváros vezetősége az 1928. évre szóló városi adó, jobban mondva illeték kivetéseket. A város az adót a ház-, illetve üzletbér után veti ki és ecélből bizottság jár házról-házra, beszerzi az erre vonatkozó adatokat és mindjárt a helyszínen ki is veti az adót. Mindegyik bizottságban helyet foglal a városi tanácsnak egy-egy tagja is, a városi pénzügyi tisztviselők mellett. Az előkészületek már meg is történtek az adókvetésre vonatkozólag, úgy, hogy már hétfőn megkezdődhet az összeírás és kivetés. A várost tíz kerületre osztják be, úgy, hogy tíz bizottság járja be a házakat. Hogy melyek lesznek az irányelvek az új kivetéssel, azt az alábbiakban leszögezi Berzován Jánosnak, a pénzügyi szolgálat főnökének nyilatkozata, amelyben a szolgálati főnök azt a kiintést teszi, hogy a város vezetősége nem szándékozik elviselhetetlen terheket róni a közönségre és ezért a kivetők a lehetőség határain belül méltányosak lesznek. Ezzel egyszerűen megcáfolja Berzován János azt a hírt, amely iszgalomban tartotta Arad kereskedőit és amely szerint a város száz százalékkal akarja emelni az eddigi illetékeket.

— A múlt évben — mondotta a szolgálati főnök — körülbelül 20 millió lei folyt be a városhoz a különböző illetékekből. Akkor sem alkalmaztuk a törvényben megengedett maximumot és azokra az üzletekre, amelyeknek 30 százalékot kellett volna fizetniük, csak 20-at róttunk ki és így arányosan lefelé a többieknek is. A város körülbelül ugyanennyi bevételt kontemplál a jövő évre is, mint amennyi tavaly volt és ezért előre megnyugtathatom az aradiakat, hogy nincsen szó százszázalékos emelésről. A város nem szándékozik elviselhetetlen terheket polgáraitra róni és tisztában van azzal, hogy a kereskedelem és ipar mai helyzete csak csökkenti és nem növeli a kereskedők és iparosok teherbíró képességét. A kivetések tehát a legméltányosabb alapon fognak megtörténni. Részleteket egyelőre még nem tudok, mert ezeket csak most állapítjuk meg.

Az adókvetések valószínűleg már májusban négy héttig fognak tartani és megtörténni után azok, akik magasnak találják a rött városi adókat, felelősek a felelősségi bizottsághoz, amelynek tagjai dr. Veliciu Emil, dr. Botioc Elek és Radován Milivoi városi tanácsosok. A felelősöknek a bizonyítékokat is csatolni kell, amelyeknek alapján a felelő a kivetett adó leszállítását kéri. Ezzel kapcsolatban itt közöljük, hogy most kezdik meg az idel felelősségi tárgyalását. Miután sok kérvényhez a felelősségi bizottság semmiféle igazolást nem mellékeltek, az illetők saját érdeke, hogy a hiányzó adatokat sürgősen pótolják. A felelősségi bizottság véleménye szerint ugyanis azokat, akik felelősségi kérvényükkel nem tudják igazolni a kivetett adókat, el fogják utasítani kérvényükkel.

Ne kísérletezzék!

Vegyen
mindjárt

Aladdin
lámpát!

Óvás!

Ovakodjunk a silány utazatoktól, az eredeti

csak az

védjeggyel ellátott lámpa és lámpa-alkatrész valódi angol csomagolásban!

Az Aladdin lámpa 94% levegővel és 6% petróleummal, 80 gyertyaerősségű, hófehér, egyenletes izzófényt áraszt. Nem kell levegőt préselni (pumpálni), sem robbanóanyaggal spiritusz, benzin) előmelegíteni. Zajtalan, szagtalan, nem kermoz. Könnyen kezelhető, gyermekekre is nyugodtan rábízható. Minden alkatrésze egyszerű, könnyen cserélhető. Kiállítása szép és elegáns. Tűz- és robbanásmentes, égő állapotban is veszély nélkül hordozható. Anyagfogyasztása minimális, a beszerzési árát rövid használat után amortizálja. A lámpák kifogástalan működéséért öt évi gyári szavatosságot vállalunk. 4914

Ingyenes ismertetőt bérmentve küld a románai vezérképviselőt:

**ROMÁN ALADDIN
KERESKEDELMI R.-T.**

TIMIȘOARA,

Strada Gen. Ioffre 7.

Izadora Duncan különös halála.

A világhírű táncművésznő megrázó autókirándulása. — Szokatlan körülmények között történt a halálos tragédia.

(Az Aradi Közlöny távirati tudósítása.) Borzalmas autószerencsétlenség történt tegnap Nizzában, amelynek áldozata Izadora Duncan, a világhírű táncosnő. A táncosnő autóján utazott át Nizzán. Rendkívül sebesen hajtott és ennek tulajdonítható a szerencsétlenség is. Lelőgó sálja rácsavarodott az autó hátsó kerekére és kirántotta a táncosnőt az autóból, amely keresztülment derekán. A kórházba szállították, ahol megállapítást nyert, hogy Izadora Duncan gerincoszlopa eltört. Orvosi kezelés alá vették, azonban néhány pillanat múlva már meghalt. A tragikus módon meghalt táncosnő első férje Singer, a

világhírű varrógépgyáros volt, akitől származó két gyermeke szintén autókatasztrófa folytán veszítette el életét. Második férje Jessenin Sergej orosz költő volt, aki nemrégiben föbejtte magát egy moszkvai szállóban. Az esti órákban érkezett nizzai jelentések szerint a vízsziget megállapította, hogy a szerencsétlenség a következőképpen történt: Izadora Duncan sáljának rojtjai kicsúngtek a kocsiból és beakadtak a kullókba. A kerékbe csavarodott sál megfojtotta a táncosnőt és úgy vettette ki az uccára. A halál azonnal bekövetkezett.

Eftimiu Victor Aradon járt.

Tanácskozott Angel polgármesterrel. — Szubvenciót kér a cluji román színház. — Szendrey Mihályé az aradi színház, — A timisoarai színház ügye még mindig eldöntetlen.

(Arad, szeptember 15.) Tegnap délután négy órakor átutazóban autón Aradra érkezett Eftimiu Victor dr. színészi vezérigazgató. Előbb a városházára ment, ahol dr. Angel István polgármestert kereste, majd ott nem találva, a polgármester lakására ment, és ott folytatott megbeszéléseket dr. Angel Istvánnal. A vezérigazgató a román társulatok aradi vendégszerepléséről fejtette ki tervét, majd arra kérte a polgármestert, hogy szubvencionálja a város a román társulatokat, mire nézve a polgármester ígéretet is tett. A megbeszélés után a vezérigazgató autón Timisoarára ment. Ott összeköttetést keresett Gradinariu Emil városi tanácsossal, akinek társaságában meghallgatta Dragoi Sabin „Istenítélet” című operájának néhány részletét és este megtekintette az új timisoarai színházat, amelyről a legnagyobb elragadtatás hangján nyilatkozott. A vezérigazgató timisoarai utja az utazás tulajdonképeni okát: a timisoarai magyar színház koncessziójának kiadását illetőleg, nem hozott eredményt, ellenben annál részletesebben megvitatták a cluji román opera timisoarai vendéjátékának ügyét. Az annyira várt látogatás tehát nem hozott semmi eredményt és Eftimiu ma délelőtt 9 órakor vissza is utazott Clujra. A timisoarai színház koncessziójának ügyében ilykép még teljesen bizonytalan a helyzet, ami — mint ismeretes — főleg azért kellemetlen, mert Szendrey Mihály aradi direktor mindaddig nem fejezheti be társulatának szervezését, míg nem válik bizonyossá, hogy milyen mértékben számíthat a timisoarai színházra, mi-

vel ez esetben az adott körülményekhez mérten nagyobb keretek között alakítaná meg szintársulatát.

Eftimiu tegnapi aradi látogatását követően ma délelőtt két átirat érkezett Aradváros vezetőségéhez Eftimiu Victortól, a cluji román Nemzeti Színház intendánsától. Az egyik átiratban közli a város vezetőségével, hogy a Clujon tartott megbeszélés eredményeképpen ajánlja, hogy a város Szendrey Mihály színházgáttal kössön az idén is szerződést, egyben pedig arra kérte a várost, hogy a Szendreyvel kötött szerződés egy példányát neki is küldje el. A második átiratban aziránt érdeklődik Eftimiu Aradváros vezetőségénél, hogy az aradi viszonyokat véve alapul, hány előadást tudna Aradon havonként a cluji Nemzeti Színház, megfelelő érdeklődés mellett lejátszani. Egyben arról is kér felvilágosítást, hogy Aradváros vezetősége mennyi szubvenciót tudna adni a nemzeti kultúra terjesztése érdekében turnézó cluji színháznak. A város vezetősége legközelebb foglalkozik ezzel az átirattal, a másikkal viszont felesleges foglalkozni miután közben már úgy döntött a város permanens-bizottsága, hogy Szendrey Mihálynak adja oda a jövő évben is a aradi színházat, illetve ilyen javaslattal lép a tanács elé.

**Négy napig tart
PATACHON házassága
az Urániában.**

H I R E K.

— **Az egészségügyi miniszter Lugoja.** Bucurestiből jelentik: Az egészségügyi miniszter ma Lugoja utazott, az ottani kórház megvizsgálására.

— **Lázár alispán szabadságon.** Lázár Agoston dr. Arad megye alispánja ma megkezdte 20 napos szabadságát. Távolléte alatt Puticiu András főszolgabíró helyettesíti.

— **Bosszu a litván-puccsért.** Kovnából jelentik: A közelmúltban lezajlott litván-puccs következtében 20 résztvevőt halálra ítélték. Tegnap 11-et kivégeztek. Az összeesküvés alkalmával tanúsított hanyagsága miatt Ignatie őrnagyot, a taurogeni katonai parancsnokot letartóztatták.

— **Aradváros segélye a román újságíró-egyletnek.** A Román Újságírószervezet ma kérvénnyel fordult Aradváros vezetőségéhez. A kérvényben előadta, hogy szeptember 17-én előadást rendez a Kulturpalotában Lapedatu kultuszminiszter és Georgescu János prefektus védnöksége alatt az újságíró-otthon kavára; kéri a várost, segítsen elő a nemes célt szubvencióval. A város vezetősége 20.000 lejűt szavazott meg.

— **Újabb gyermekbénulások a fővárosban.** Bucurestiből jelentik: A fővárosban ma újabb négy gyermekparalízis megbetegedés történt.

— **Diplomáciai bonyodalom a szovjet és Franciaország között.** Moszkvából jelentik: Tegnap délután hirdette ki a leningrádi törvényszék ítéletét ama 26 vádlott ügyében, akik Finnország és Anglia javára kémskedtek. A törvényszék kilenc vádlottat halálra ítélt. Az ítéletnek politikai következményei lesznek, miután Finnország erős diplomáciai tiltakozásra készül.

— **Eljegyzés.** Dr. Sárbu György, az ismert nevű aradi ügyvéd, az aradi uri társadalom közbecsülésben álló tagja, eljegyezte Paguba Athénét, özvegy dr. Paguba Vazulné rendkívül bájos és szépséges leányát. Az eljegyzés alkalmából egy a vőlegényt, mint a menyasszonyt a jóbarátok egész tömege halmozta el gratulációkkal.

— **Az aradi gépzemek aligazgatójának szerződése.** Ismeretes, hogy a város vezetősége kérdést intézett a belügyminisztériumhoz Tripa János gépzem aligazgató szerződésére vonatkozólag. A minisztérium feleletében közölte, hogy a városnak teljesen szabadkezet ad a szerződés feltételeinek megállapításában. A permanens-bizottság mai ülésén aztán szóba került az ügy. Az eredeti javaslat az volt, hogy egy évi felmondással, bizonytalan időre kössön a város szerződést Tripával. Kiderült azonban, hogy az új bélyegtörvény értelmében ez a szerződés 40.000 lej illeték alá esne és ezért elhatározták, hogy kisebb időtartamra kötik meg a szerződést. Az ügy tárgyalását a legközelebbi ülésre halasztották el.

— **Suiyosan inzultáltak egy gájl rendőrt.** Az aradi ügyészségen ma délelőtt kihallgatták és letartóztatásba helyezték Juhász József, Beleznyai Imre és Schmidt István gájl lakosokat, akik ellen hatóság elleni erőszak címén indult meg az eljárás. A három férfi kedden éjszaka ittas állapotban az utcán súlyosan inzultáltak egy gájl rendőrt, aki a kapott ütések következtében súlyosabb természetű zúzódásokat szenvedett.

— **Szerencsétlenség az aradi fűtőházban.** Ma délután öt órakor súlyos szerencsétlenség történt az aradi fűtőházban. Waltrik József lakatos egy mozdony javítása közben leesett a gépről, olyan szerencsétlenül, hogy jobb kezét eltörte és súlyosabb horzsolásokat is szenvedett. A mentők a kórházba szállították.

— **Elfogták Debrecenben egy román állampolgárt.** Debrecenből jelentik: A detektívek ma elfogták Kardics János román állampolgárt, akit különböző bűncselekményekért nemrég elítéltek Budapesten, majd kitiltották az országból. Ennek dacára most újra visszajött és egy budapesti cipőüzletben vállalt alkalmazást. Innen börtönlopott és ismét megszökött, azonban csak Debrecenig tudott eljutni, ott elfogták.

Oszti divatujdonságok

nagy választéka megérkezett 4781
SZEKELY MIHALY divatruházban
Plata Avram Iancu 20. (Szabadság-tér.)

Hitvesgyilkossággal vádolják Forgács Anna férjét

A budapesti ügyészség meg van győződve Erdélyi dr. bűnösségéről.

(Az Aradi Közlöny budapesti tudósítójának távirata.) Az ügyészség végre áttanulmányozta az Erdélyi dr. ügyére vonatkozó klagenfürti iratokat. A munka eredményeképpen Sztrache dr. főügyész nyilatkozott a sajtónak és kijelentette, hogy Erdélyi dr. feltétlenül bűnös Forgács Anna halálában. A bizonyítékok szerint Erdélyi dr. le-

dobta Millstadtban a feleségét a szikláról, majd amikor ez a gyilkosság nem sikerült, hatalmas adag veronált adott be neki. A halál nem következett be oly gyorsan, mint várta és ekkor megfojtotta Forgács Annát. Az ügyészség az iratok alapján ma vádat emel Erdélyi dr. ellen hitvesgyilkosság címén.

Merénylet olasz fascistavezérek ellen.

A kommunista agitátor revolveres támadása. — Mussolini üdvözlötte a sebesültekhez.

(Az Aradi Közlöny távirati tudósítása.) Ravennában az ottani fascista-párt vezérei ellen véres merényletet követtek el. A ravennai fascisták tegnap este a kikötőben gyülekeztek, hogy kirándulásra induljanak, amikor egy ismeretlen férfi a sötétben revolveréből több lövést adott le a fascistákra. Muti Ettore, a ravennai milícia parancsnoka súlyosan megsebesült, azonkívül megsebesült Morigi párttitkár. Moriginek sikerült az ismeretlen támadót egy revolverlövessel leteríteni. A merénylet zsebeiben talált irásokból megállapították, hogy az illető Leopoldo Missiroli 40 éves ember. Zsebében több Matteoti-érmét

találtak. A merénylet nagy izgalmat keltett a városban. Mussolini a következő táviratot intézte a megsebesültekhez:

— Elhullott véretek forradalmunk szentjeivé avat benneteket. — Mussolini.

A nyomozás folyamán kiderült, hogy a tettes ismert kommunista vezér, akinek számos baja volt a hatóságokkal. A jövő héten lett volna éppen egy kommunista perben tárgyalása. Azt hiszik, hogy tettét elmezavarban követte el, miután az utóbbi időben az elmezavarodás jelei mutatkoztak rajta. A merénylet miatt nagy razziák folynak Ravennában és eddig 17 kommunistát tartóztattak le.

— **Az aradi nyugdíjasok szabadjegye.** Feltessük a nyugdíjasokat, hogy szabadjegy-kérvényeket a mai naptól a hivatalos lap 297. számú rendelete értelmében az aradi CFR. igazgatóságához kell beadni, miután itt intézik el azokat. A vidékiek az állomásfőnökség útján terjeszthetik be kérvényeiket. Az Acsev. nyugdíjasai érdekében szeptember 17-én hivatalosan Bucurestibe utazik Tüdős nyugalmazott igazgató. Az egyesületi vezetőség nevében: Went Manó.

— **Halálozás.** Berkovits Izidor, az alvácai fürdő tulajdonosa, hirtelen elhunyt. A köztisztviselőben álló, hatvan éves fürdőtulajdonost, akit nagy és előkelő rokonság gyászol, ma délután helyezett örök nyugalomra az alvácai izr. temetőben.

— **Eltélték Turatiék.** Rómából jelentik: Tegnap éjjel hozta meg a savonai törvényszék ítéletét a Turati-perben. Turati volt szocialista képviselőt és Partini ügyvédet, akik utlevél nélkül szököni akartak az országból, Riselit és Carit, a szökevényeket rejtegető professzorokat, valamint Dagovert, a motorcsónak tulajdonosát, amelyen szököni akartak. fejenként tiztiz hat börtönre ítélték.

— **Dr. Goldschmidt gyermekorvos rendelőjét áthelyezte Str. Horia (Széchenyi-u.) 7. alá. Telefon 23.**

— **Kérékpártolvaj katonaszökevény.** Steiner Lajos aradi lakos feljelentést tett az aradi államrendőrségen, hogy kérékpártját ellopták. A feljelentés alapján Danciu komisszár nyomozott és letartóztatta Borsi Vilmost, akinél egy lopott kérékpárt találtak. Borsiról kiderült, hogy katonaszökevény és a galati helyőrségről szökött Aradra. A timisoarei (temesvári) hadbírószághoz szállították.

— **Aradi amatőr-fotografus a budapesti nemzetközi fényképképzésen.** Budapestről jelentik: Ma délelőtt nyitották meg nagy ünnepségek között a Mücsarnokban a magyar amatőr-fényképezők országos szövetségének nemzetközi kiállítását. A legnagyobb kollekciót Ausztria küldte el a kiállításra, de pompás képekkel szerepelnek azon Amerika, Anglia, Hollandia, Németország, Franciaország, Svájc, Olaszország, Svédország, Jugoszlávia, Románia, Belgium és Csehszlovákia fotografusai is. Feltűnést keltettek a kiállítás romániai csoportjában Rónai Jenő aradi amatőr-fotografus művészi kivitelű felvételei. A nemzetközi fényképképzés különben élénk bizonyosságot szolgáltatott arról, hogy a fotografálás ma már a művészetek magasságába emelkedett.

— **Könyvtárt, festményt, hegedűt vesz Kerpel.**

— **Gyermekbénulási járvány Makó körül.** Makóról jelentik: A város környékén erősen pusztít a gyermekparalízis. Több megbetegedés történt Mezőgyeges és Bökény közelében. Hir szerint a járványt egy Erdélyben járt gyermek vitte be Magyarországra.

— **Vlaicu Aurél emlékezete.** Bucurestiből jelentik: Tegnap délelőtt nagyszámu közönség jelenlétében megható ünnepségek keretében koszorúzták meg Aurél Vlaicu, a híres szebeni román pilóta campinai sírját. Tegnap volt ugyanis a tizennegyedik évfordulója annak a szörnyű repülő-katasztrófának, amelynek nagy reményekre jogosított fiatal feltaláló, Aurél Vlaicu esett áldozatul. Mint még sokak emlékeztében van, Vlaicu 1913. szeptemberében saját maga által konstruált egyedülé roplánon szép napsütéses időben utnak indult Bucurestiből, hogy résztvegyen a szászvárosi románság népnepélyén. Az út javarészt gépjármű pompás kondícióban tette meg, váratlanul azonban heves szélvihar keletkezett és még mielőtt sikerült volna leszállnia, a campinai völgybe zuhant le. Nem halt szörnyen, még volt benne élet, amikor rátaláltak s Vlad Aurél intézkedésére nyomban Bucurestibe szállították. Azonban már nem érte el a román fővárost, utközben anélkül, hogy még egyszer eszméletre tért volna, kiszorodott. Halála valóságos nemzeti gyászt váltott ki, úgy a régi királyságbeli, mint az erdélyi románság ellikéből. Temetése impozáns módon a bucurestiai Bellu temetőben ment végbe, később azonban koporsóját a campinai nagymezőre szállították és a szerencsétlenség színhelyén temették el. Sírját hatalmas, díszes emlékmű jelzi s most azt a fehér márványt koszorúzták meg a román tudományos és művészeti világ képviselői valamint a román nérsok-sok ezre, amely felett törött szárnyu sas-madár őrzi a hős pilóta álmát.

— **Meglopott aradi fényképező.** Fodor Ella aradi fényképező feljelentést tett az aradi államrendőrségen, hogy lakásából egy aranyórát és különböző ékszereket elloptak. A rendőrség megindította a nyomozást.

L. B. O. harisnyák KELL és KRAUSZNÁL ARAD.

— **Ha ön Budapestre jön, tekintse meg a magyar főváros egyik legnagyobb látványosságát: a Svábhegyi Szanatóriumot.** Minden külföldi, aki ezt a pompás gyógyintézetet látta, a legnagyobb elragadtatással beszél róla. Ez valóban egyike a legszebb és legmodernebb szanatóriumoknak bététegek, idegbetegségek és üdülők részére, valamint a legideálisabb őszi gyógyhely. A Svábhegy 20 percnyire fekszik a város központjától, 430—480 m. tengerszintfeletti magasságban. A szanatórium kilátótornyáról gyönyörű kilátás kínálkozik Budapest és környékére.

— **Tiltott határátlépés.** Antal Imrét tiltott határátlépés miatt letartóztatta az aradi államrendőrség. Átszállították az illetékes hatóságokhoz.

— Az árvízkarosultak sorshuzásának harmadik napja. Bucurestiből jelentik: Az árvízkarosultak javára rendezett sorsjáték harmadik napján, kedden, a következő nagyobb nyereményeket húzták ki: Egyenkint 100.000 lejt nyert a 361.986 és az 583.063 számú, egyenkint 10.000 lejt nyert a 601.000, 418.281, 500.004 és a 118.254 számú sorsjegy. Ezenkívül még 33 ezerlejes és 177 négyszázlejes nyereményt sorsoltak ki.

— Ki a világ legjobb sakkjátékosa? Buenos-Airesből jelentik: Capablanca, a sakkjáték világbajnoka és Aljechin orosz nagymester kezdték meg mérkőzésüket a világbajnokságért. A feltételek értelmében a győztes az lesz, aki először szerez 6 pontot a nyert játszmából. A játékosok naponta 5 órát töltenek a sakkasztal mellett, 1 héten 6 napot játszanak és 2 és fél óra alatt 40 lépést kötelesek tenni.

— A csodálatos Aladdin-lámpa bevonulása Romániába. Érdekesnek tartjuk közölni, hogy a külföldön példátlan elterjedésnek örvendő angol gyártmányú Aladdin petroleum gázizzófénylámák megkezdték hódító körutjukat Romániában. Ez a csodálatos világítóeszköz 94 % levegővel és 6 % petróleummal ég, üzemköltsége tehát olyan minimális, hogy beszerzési árát sokszorosan viszatéríti. Miután pedig sem előmelegítés robbanóanyaggal (benzin, spiritusz stb.), sem levegőprézelés (pumpálás) nem szükséges, a lámpa szavatoltan tűz- és robbanásmentes, kezelése pedig olyan egyszerű, hogy egy gyermekre is nyugodtan rábízható. A csodálatos Aladdin-lámpáról ingyen és bérmentve küld minden érdeklődőnek ismertetőt a romániai vezérképvislet: Román Aladdin Kereskedelmi R. T. Timisoara, Strada Gen. Joffre 7. Északerdélyi Aladdin képvislet Satu-Mare.

Poloskairtást, parkettaszerelést vállal
LOVASKÁROLY
Str. Oltuz 111. (Hécs-ucca). 4574

Művészet.

* Az aradi színház műsora. Szombat, szeptember 17.: A szerelem naplója. A bécsi revütársulat vendégjátéka. Vasárnap: Szerelmi éj a Boszporuson. Hétfő: Ha szabadjára engedik... Kedden: Revük revüje.

* Révész Lajos sikeres bemutatkozása Clujon (Kolozsváron). Bizonyára sokan emlékeznek tavalyról Révész Lajosra, az aradi színtársulat volt fiatal prózai színészére, aki számos darabban szép sikerrel szerepelt az aradi közönség előtt. Legutóbb, mint jelentettük, a clujli (kolozsvári) színtársulathoz szerződött vigiátéki szerepkörre és hétfőn este mutatkozott be a clujli (kolozsvári) közönségnek a „Kékszakáll nyolcadik felesége” című Savoír-vigiátékban. A clujli (kolozsvári) lapkritika — a közönséggel egyértelműen — dicsérlettel nyilatkozik Révész Lajosról és így például a Keleti Ujság a következőket írja: „Tegnap mutatkozott be Révész Lajos, a színház fiatal tagja is. A fiatal, határozottan tehetséges színész már Cluj (Kolozsvár), illetve Izsó Miklós neveltje. Két éve játszik mindössze, de szövegkijétsége, rutinjával már is akadálytalanul megoldja a színész feladatát. Organuma különösen jó. Mindenképen olyan anyag, amely megéri a rendező fáradozását. A Magyar Színház jól tette, hogy Aradról Clujra (Kolozsvár) hozta.

* A bécsi revütársulat tegnap mutatkozott be Timisoarán (Temesvárott). A 32 tagú társulat mindenben beváltotta a hozzá fűzött reményeket, mert a zsúfolt ház tomboló lelkesedéssel ünnepelte a kiváló színészeket és a görököket. Aradon szombaton kezdik meg négy napra terjedő vendégjátékukat. Első este a Journal der Liebe című pompás, 20 képből álló látványos revü kerül színre, amely ugyanabban a szereposztásban, amelyben Aradon is színre fog kerülni, több, mint két évig egyfolytában műsoron volt Bécsben. A revütársulat 32 tagból áll, akik közül a szólisták a bécsi operettszínpadok elsőrangú erősségei. A tizenkét görli, — Bécs legszebb leányai — itt még sohasem látott tánc attrakciókat mutat be. Vasárnap este egy másik 16 képes revü kerül színre, címe Liebesnacht am Bosporus, hétfőn Rebner híres revüje, Wenn sie losgelassen, kedden pedig a Revük Revüje kerül előadásra. Az előadásokat jazzband kíséri. Elővételi pénztár a téli színháznál.

Erzsébet Mozgó
Az előadások ma, pénteken d. u. 3, 6 és 10 órakor a teremben, szép idő esetén 8 órakor a kerthelyiségben is pontosan kezdődnek.

BEN-HUR

filmromok! Világ sláger!
Kibővített eredeti zenekarral.
Ne mulassza el megnézni!
Pénztárnyitás d. e. 10 órakor!
Felkérjük a t. közönséget a délutáni előadások látogatására, hogy az esti nagy tolongás elkerülhető legyen. — Itt jegyezzük meg, hogy ezen előadások is oly precízen lesznek felkészve, mint az estiek.

Millió adóssikkasztás Arad megyében

Másfélmillió hiány a nadlaci adóhivatalban. — Szigorú titokzatossággal folyik a vizsgálat.

(Arad, szeptember 15.) Az arad megyei Nadlac határmenti nagyközségben már napok óta a legnagyobb izgalommal tárgyalnak bizonyos szenzációs sikkasztásról, amelyet állítólag az ottani adóhivatalnál követtek volna el. A községben ugyanis úgy tudják, hogy a nadlaci percepciónál két nappal ezelőtt a legnagyobb titokban vizsgálat indult meg bizonyos hiányok megállapítására, amelyek — a községbeliek tudomása szerint — a másfél millió lejt is meghaladják. Munkatársunk az ügyben elsősorban az aradi pénzügyigazgatóságon érdeklődött és kérdést intézett Nicolaeanu pénzügyigazgatóhoz, aki azonban azt a meglepő választ adta, hogy neki hivatalosan semmi tudomása nincs a nadlaci sikkasztásról.

még kevésbé tehát arról, hogy az ügyben a pénzügyigazgatóság részéről vizsgálat indult volna meg. Munkatársunk a pénzügyigazgató kijelentésével szemben viszont a nadlaci postahivataltól és a községi jegyzőségtől telefonon megerősítő választ kapott és onnan azt az érdekes választ adták, hogy a nadlaci adóhivatalnál leleplezett millió sikkasztásról náluk már mindenki bizonyosat tud, aminthogy arról is bizonyos tudomásuk van, hogy az ügyben már napok óta a legnagyobb titokban folyó vizsgálatok. Ilyenformán valószínűnek látszik, hogy illetékes helyről csak azért nem óhajtanak felvilágosítást adni, mert az eredményes vizsgálat érdekében feltétlen diszkreclóra van szükség.

Tettes affér

egy arad megyei földbirtokos és egy aradi ügynök között.

Verekedés a Fehér Kereszt-szálló halljában egy véletlen összeütközés miatt.
Dávid és Góliát-harc modern kiadásban.

(Arad, szeptember 15.) Parázs verekezés és feltűnést keltő hangos botrány játszódott le ma délután egy óra tájban az aradi Fehér Kereszt-szálló halljában rövid pár perc alatt. A nyári zivatarhoz hasonlatos, hirtelen keletkezett párharc azonban bizonyos mértékben magán viselte a humor jellegét is és a legjobb talán az egész dologban az volt, hogy véget ért ép oly gyorsan, amint keletkezett, még mielőtt a rendőr megjelenhetett volna a helyszínen.

Azzal kezdődött a dolog, hogy déli 1 óra tájban egy autó állt meg a Fehér Kereszt előtt és abból egy magas, vállas, valósággal atléta termetű ur szállt ki, akiben a déli korzó sétálói az Aradon általánosan ismert Csukay László arad megyei földbirtokost ismerték fel, aki különben is sűrűn fordul meg Aradon. Csukay bement a portásfülkébe, hogy ott elintézen valamelyes dolgot és amikor ki akart jönni a portásszobából, valaki erősen a térdeinek ütközött. A földbirtokos méltatlankodva nézett maga elé és meglepődve látta, hogy az, aki a lábainak ment (másképp aligha is történhetett volna) egy egészen kistermetű, fekete uriember, névszerint pedig Adler Hugó, egy aradi kereskedelmi vállalat ugyan-csak ismert tulajdonosa. Csukay a karambol után csendesen leszólt a beléje ütköző fekete urhoz:

— Kérem szépen. Azt hiszem, van még elég hely itten a szálló igazán széles halljában, hogy ne kelljen pont épen belém ütköznie.

Adler Hugó ugylátszik — legalább is a következmények azt bizonyítják — provokációnak vette ezt a szelíd megjegyzést, mert meglehetősen indulatosan felelt vissza a földbirtokosnak. Ami ezután történt, az pillanatok alatt játszódott le. Néhány rövid, ingerült szövegtánc után Csukay ráütött a magasból Adlerre, aki azonban szintén nem volt rest és — mivel magasabbra nem igen ért fel — a földbirtokos lábait és mellét vette munkába ökleivel. Dávid és Góliát e modern rendezésű párharc eleinte inkább mosolygásra készítette a szemtanúkat, majd nemsokkal később a szálló alkalmazottai ugyan közbevetették magukat, de hiába volt minden. A két egy-

másnak szabadult ur végig püfölte egymást a hallon keresztül egészen a kijáratig. Ott aztán a hatalmas erejű Csukay valósággal el-lődította magától Adler Hugót, beült autójába és elrobogott. Adler Hugó viszont egy szövet darabot szorongatott kezél közt, mint diadalmi jelvényt, amelyet Csukay nadrágjából szakított ki a küzdelem hevében.

Ezzel a tablóval véget is ért a nagyvonzos és meglehetősen feltűnést keltő jelenet. Adler Hugó is hazament, csupán a szálló alkalmazottal, meg a pincérek mulattak sokáig az eseten és délután a feketéhez szeryirozták kellő színezéssel a törzsvendégeknek a legfrissebb aradi botrányt, hogy azok jobb kedvvel üljenek hozzá a sablonos dominó, vagy alsós pártihoz.

Házasságközvetítő
nagybácsi

LILIAN HARVEY és
HANS JUNKERMANNAL
Legközelebb az APOLLOBAN.

Rádió-műsor.

Péntek, szeptember 16. Wien—Grác. 20.05. Operett előadás. — Pozsony. 20. Operett-est. — Milano. 20.45. Hangverseny. — Boroszló. 16.30. Emlékezés Fall Leóra. — Nápoly. 21. Operaelőadás. — Prága. 17. Hangverseny. — London—Davertry. 20.10. Operaelőadás. — Leipzig. 22.15. Táncczene. — Stuttgart. 20. Kamarazene. — Frankfurt a. M. 20.15. Operettelőadás. — Róma. 21.10. Operettársulatok. — Berlin. 20.30. Szimfonikus hangverseny. — München. 19.30. Operaelőadás. — Budapest. 9.30. 12. és 15. Hírek, közgazdaság. 17.05. Az Opera kamarazenekarának hangversenye. 20. Hangverseny. 21.45. Cigányzene.

Urániában

MA TIBET ISTENE. MA

ASTA NILSEN

Paul Wegener és Grigori Chmurával
a főszerepben. — Budhák misztikus élete
8 felv. Ezt megelőzi: 2 felvonásos burleszk.

Előadások kezdete 5, 7 és 10 órakor.

Beregiék izgalmas kalandjai Szovátától Aradig.

Beregi Oszkár elvesztette családját, de a familia kedd estére megkerült Aradon.
Beregi Lea a jó nagy színésznője.

Érdekfeszítő filmdráma négy felvonásban.

(Arad, szept. 15). Izgalmas és fordulatos gazdag filmet is megszégyenít az a kalandosorozat, amelyen Beregi Oszkárnak, a világhírű magyar színművésznek háromtagú családja átesett hétfőtől kedd estig Szovátáról Aradig való utazása alatt. Ezzel aztán bebizonyosodott az is, hogy az élet nemcsak jó regényíró, hanem fölöttébb kiváló filmrendező, mert a Beregi-familiának ezt a kalandos, de mégis inkább vigjátéki filmjét nem rendezhette volna meg jobban, mint ahogy lepergett, Lubitsch Ernő sem, pedig ő igazán nagy ember ezen a téren. Hogy mindennel tisztában legyünk, tudnunk kell előzményképen azt, hogy míg Beregi Oszkár az erdélyi városokban turnézott, addig felesége, leánya és kisfia a nevelőnőjük társaságában Szovátán nyaralt. A férj és a család állandó érintkezésben volt egymással és a sűrű levél- és táviratváltás eredményeképpen abban állapodtak meg, hogy a familia tagjai, akik meghosszabbították nyaralásukat, meg a család, aki befejezte erdélyi művészi körutját, kedden reggel Aradon találkozik, s az egész család innen együtt utazik Budapestre Beregi szüleihez. Ezzel aztán meg is indulhat a legújabb Beregi-film, amelyet az élet rendezett meg és amelynek szereposztása a következő: A férj: Beregi Oszkár. Az asszony: Beregi Oszkárné. A leány: Beregi Lea-Vera. Segédszereplők, újságírók, statisztéria. Rendezte: Élet de Véletlen.

I. FELVONÁS.

Blendéből kivilágosodik és az aradi korzón látható kedden délelőtt. Gyönyörű őszi nap-sütés. Pompás, nevető nők sétálnak az aszfalton. Lindbergh-kalaposok és guszpuszások. Háttérben rohanó autók. (A kisvasut nem látszik, mert az nem való ide). Most jöhet az első felirat:

„Elvesztettem a családomat...”

Blende és aztán egy érdekes fejű férfi rohan szinte keresztül a korzón az állomás felé. Rögtön ráismer a korzó közönsége. A férj ő: Beregi Oszkár. Két újságíró megállítja:

— Hová mester, ily sietve?

Futtában ad csak kezét és megy tovább. Ugy kiáltja csak vissza:

— Futok az állomásra. Pest... a család...

— és eltűnik a tömegben.

Csakhamar kiderül, hogy Beregi kedd reggelre a családját várta Aradra, de az nem érkezett meg. Az aggódó férj, hogy némileg magát is megnyugtassa, sürgőnyzött haza szüleihez: „Családomat elvesztettem, jövök. Oszkár.” Titokban arra számított, hogy a familia biztosan Pesten várja már az állomáson. Most új kép jön. Beregi kiszáll a budapesti keleti pályaudvaron és rémülten tudja meg, hogy családja nincs Pesten. A szülők és a férj tanácstalanul néznek maguk elé. Premier planban Beregi aggódó arca és ezzel vége az első felvonásnak.

II. FELVONÁS.

Szováta, hétfő délután háromnegyed 5. Bereginé és a család felpakkol egy autótaxira, hogy még éjjel Aradra érjen és kedden együtt utazzon el a családjával. Az autó morogva nyeli a kilométereket. Premierplanban látható, hogy a familia tagjai kényelmesen bóbiskolnak a rohanó gépkocsiban. Az autó nem valami elsőrendű gyártmány, mert több defektet kap, de az igazi baj Nyárádtó közelében történik. (Most megint jöhet egy felirat).

Halál az országúton.

A robogó gépkocsi előtt egy ökröszekér halad, amellel pedig egy ember, aki a megijedt ökröket akarja dirigálni. Eközben félreugrik, de oly szerencsétlenül, hogy ép az oda-

érkező autó elé kerül. Az elkapja, keresztül megy rajta és rohan tovább. A Beregi-familia észre sem vette mi történt, oly gyorsan folyt le az egész. Az autó rohan tovább. Az országúton egy ember fekszik vérében. A soffőr, aki végeredményben nem tehetett semmit, fokozott tempóval hajt tovább.

A leeresztett marosludasi sorompó.

Marosludas előtt azonban meg kell állnia a gépkocsinak. A vasuti átjárónál le van eresztve a sorompó: nem lehet tovább menni. Nagy embercsoport áll a sorompónál. Körülveszik az autót, sok közöttük a nő. Fenyegető hangok hallatszanak:

— Ezek gázolták el azt az embert!...

Csendőrök közelednek futólépésben, szuronyos puskákkal. A megrémült Beregi-családot beviszik a csendőrségre. Jegyzőkönyv. Elveszik az utleveleket. Nem lehet tovább menni Marosludastól csak reggel.

Kényszerű és furcsa éjszaka a marosludasi Grand Hotelben.

A csendőrök azonban kifogástalanul udvariasak. Elhelyezik a családot a marosludasi szállóban éjszakára. A szállóban levő üres szoba azonban nem lakható. Állandó lakói csak úgy hemzsegnek a falon... A Beregi-familia leköltözködött a kofferekkel az udvarra és ott maradt éjjeli kettőig, míg egy új szoba ürül. Szép, csillagos az ég. Egy odaváló diák csatlakozik a különös — udvaron gubbasztó — társasághoz. Szórakoztatja a szép, szőke Leát. Arról beszél, hogy ő már látta a Morfiumot, a Csókos asszonyt, sőt a Hamletet is. Megemlíti, hogy Beregit is látta. Dicséri, hogy milyen nagy művész. A familia hallgat, de nem árulja el magát. A fiu lelkesen oktatja Leát és ő úgy figyel, mintha azt sem tudná, mi az a színház. Roppant bájos volt. Reggel hatkor a csendőrmester visszahozta az utleveleket, a familia egy új autóbába ült és kedd este berobogott Aradra.

III. FELVONÁS.

Este 11. A kávéház egy boxjában egy bájos, feltűnően szép kékszemű leány ül manája és egy ur társaságában. Piros satyákia alól ki-nevetnek szőke fürtei. Beregi Lea-Vera. Csakhamar nagy társaság van körülötte. Felhasználom az alkalmat. Gyorsan felteszek egy pár kérdést.

— Még nem mondhatok sokat magamról — mondja Beregi Oszkár leánya. — Tizenhét éves vagyok. Sokat tanulok. Erősen készülök a színi pályára. Hogy milyen a szerepköröm? Ma már nincs is szerepkör. Tavaly Csehszlo-

Aradi filmfelvételekkel kapcsolatos filmszkeccs ma az Apolloban.

Csak 5 órakor és 1/10-kor! Légből kapott szerelem.

(Lindberg Erdélyben)

Látványos filmszkeccs 4 filmrész és 2 színpadi felv. A színpadi részben legújabb táncok! Fősz.: Sugár Baba, Barna Ancl, Misoga László, Horváth László. A szkeccs előadása 5 és 1/10-kor kezd.

7 órai kezdettel rendes mozi előadás: ELVESZETT KIMONÓ.

Vigjáték 7 felvonásban.

Főszereplő: COLEEN MOORE.

Ezt megelőzi:

PERCY A DERBI GYŐZTES.

2 felvonásban. —: 7 órakor mérekkelt helyárak.

vákiában együtt játszottam apával. Játsoztam Elgát Hauptmanntól, Oféliát, de a Zinát is a Szenvedélyben. És énekelni is tanulok. Jövőre Reinhardthoz szeretnék menni. Azt hiszem sikerülni fog.

Többet nem is beszél erről. Inkább a kalandos utazás részleteit szinezi. Pompás humor van. Harsogó nevetések csattannak fel az asztalnál. Most már persze csak nevetni lehet minden.

...Pecched van...”

Megtudja Bereginé, hogy férje mit táviratozott haza Budapestre. Megsajnálják a távolban bizonyára aggódó családfőt és a társaság gyorsan egy táviratot fogalmaz meg Beregi részére. A nevezetes sürgöny így szól:

„Pecched van. Megkerültünk. Aláírás: A család”.

IV. FELVONÁS.

Ez már igen rövid. Szerda reggel az aradi állomáson. Berobog a pesti gyors. A Beregi-család beszáll a vonatba. Lea piros bőrbundájában bucsut int az ablakból. A gyors kirobog a pályaudvarról... A vászon elsötétedik. Minden jó, ha a vége jó. A Beregi-film véget ért.

Fóthy Ernő.

Közgazdaság.

Zürichben 3.20 a lej.

Helyi valutaárak. (Szeptember hó 15.) Kifizetések: Berlin 38.85, Amsterdam 65.45, Newyork 162.75, London 793, Páris 6.40, Milánó 8.40, Prága 4.83.50, Budapest 28.50, Zágráb 2.87, Bécs 23, Zürich 31.45. — Áru: Márka 38.50, dollár 161, angol font 790, francia frank 6.50, olasz lira 8.90, cseh korona 4.80, pengő 28.50, dinár 2.85, osztrák schilling 23.20, svájci frank 31. — Pénz: Márka 38, dollár 160, angol font 780, francia frank 6.20, olasz lira 8.50, cseh korona 4.70, pengő 28.20, dinár 2.70, osztrák schilling 22.90, svájci frank 30.50.

Bucuresti-i tőzsdezárlat. (Szept. hó 15.) Kifizetések: Páris 6.38, Berlin 38.70, London 790.50, Newyork 162.25, Milánó 8.90, Zürich 31.40, Prága 4.82.50, Bécs 22.95. — Valuták: Napoleon 652, német márka 38, leva 1.22, török lira 0.83, angol font 788, francia frank 6.40, svájci frank 31.50, olasz lira 8.95, drachma 2.15, dinár 2.88, dollár 161, lengyel zloty 18.20, osztrák schilling 23.20, pengő 28.75, cseh korona 4.85.

Zürichi tőzsdenyitás. (Szeptember hó 15.) Berlin 123.37.50, Amsterdam 207.77.50, Newyork 518.62.50, London 2521.50, Páris 20.33, Milánó 28.23, Prága 15.37.50, Budapest 90.65, Belgrád 9.13, Bucuresti 3.21, Varsó 58, Bécs 73.10.

Zürichi tőzsdezárlat. (Szeptember hó 15.) Berlin 123.39, Amsterdam 207.78, Newyork 518.50, London 2521.62.50, Páris 20.33, Milánó 28.22, Prága 15.36.50, Budapest 90.65, Belgrád 9.13, Bucuresti 3.20, Varsó 58, Bécs 73.10.

NYILTTÉR.

E rovat alatt közlöttékért nem vállalunk felelőséget. Felhívás az iparosokhoz és kereskedőkhöz!

Az Egyesült Államokba tervezett tanulmányutban való részvételre, melyet a frankfurti vásári iroda rendez a Hamburg Amerikai hajóstársaság közreműködésével. Indulás október 20-án Hamburgból az „Albert Ballin” nevű dupla csavargőzessel. Az ut 39 napig tart. Felvilágosításokkal és prospektusokkal szolgál a Hamburg-Amerikai hajóstársaság bármely irodája. Timisoara Str. Mercy 2., Bucurest, Calea Grivitei 183., Cernaui Str. Regina Maria 9., Arad Str. Eminescu 12. és Chisineu Str. Alexandru cel bun 104. 4906

ÉRTESÍTÉS.

Van szerencsém igen tisztelt vevőimot értesíteni, hogy Klein Zoltán, volt megbízottam, cégem szolgálatában már nem áll és így nevemben eladást és inkasszót ezentul nem végezhet. — Örleményeim további értékesítésével Klein Jakab termény- és lisztkereskedő céget Arad, Str. Brancovici (Lázár Vilmos u.) bízta meg.

Aradul-nou 1927. szept. 15.

Teljes tisztelettel:

4929 Wagner Pál malomtulajdonos.

Házasságközvetítő nagybácsi
Lilian Harvey és Hans Junkermannal
legközelebb:
az Apolloban

Értesítés!

Tisztelettel értesitem vendégeimet, hogy
kóser vendéglőmet
 megnagyobbítottam és a mai kornak megfelelően berendeztem. Ünnepeles megnyitása szombaton este lesz, amelyre is tiszteit vendégeimet meghívom.
 Szíves pártfogást kér:
Schvartz Mór vendéglős
 4917 P. Avram Iancu (Szabadság-tér) 11.

Üzletáthelyezés!

Értesitem a n. é. hölgyközönséget, hogy
harisnyakötődémet
 Arad, Str. Bratianu 17. (Herzog-ház) helyeztem át. További szíves pártfogását kérem a hölgyközönségnek!
 Tisztelettel: **ÖZV. BRAUN IGNÁCNÉ.**

ROGASKA SLATINA (ROHITSCH - SAUERBRUNN).

A legnagyobb és legmodernebb világhírű gyógyhelye a szerb, horvát és szlovén királyságnak. Gyomor-, bél-, máj-, vérértelenségek, emésztési zavarok, hólyagbántalmak stb. Külföldi látogatók részére 50% kedvezmény az S. H. S. vasutakon. Különösen mérsékelt árak az elő- és utószézon alatt. Felvilágosítást adnak a bel- és külföldi utazási irodák és a fürdőigazgatóság.
Rogaska Slatina, S. H. S.

Özv. Berkovits Izidorné, született Stark Hermina úgy a saját mint gyermekei, unokái valamint az összes testvérek és rokonság nevében bánatos szívvel tudatja, hogy

Berkovits Izidor

alváczai fürdőtulajdonos

legboldogabb házasságának 36-ik évében 60 éves korában hirtelen elhunyt, hogy visszaadja nemes lelkét teremtőjének. A legdrágább férjét, szülőt, apóst, nagyapát, testvért és roknt örökké siratni fogjuk.

Drága jó halottunkat f. hó 15-én délután 4 órakor az alváczai izr. sírkertben helyeztük örök nyugalomra.

Pihenése legyen csendes, emléke áldott!

(Minden külön értesítés helyett.)

Köszönetnyilvánítás.

Mindazoknak, kik felejthetetlen édesanyánk

Özv. Gruber Sándorné

temetésén résztvettek, ravatalát koszorúkkal és virágokkal díszítették, utolsó útjára elkísérték, részvétük nyilvánításával mély fájdalomukat enyhíteni igyekeztek; ezúton mondunk hálás köszönetet.

4919 A gyászoló család.

Perfekt szabónő,

ki egy salont önállóan tudja vezetni, vidéki városba mielőbbi belépésre

KERESTETIK.

Fizetési igényekkel és bizonyítvány-másolatokkal ellátott ajánlatok: „Teljesen önálló Rbt. 1606” jelige alatt Rudolf Mösse S. A. hirdetési irodába Timisoara, I. Str. Mercy 2. kéretnek

Felelős szerkesztő: RETHY JÓZSEF.
 Cenzura Prefectura Judetului.

Sürgöny!!

„HIGENIA“

festő-vegytisztító vállalatnál nincs lehetetlenség.

Bármilyen ruhanemű, függönyök, sálerek, ág-garnitúrák, butorszövegek stb. bármilyen színre, sőt sötétebb színekből világosabb színekre átfestések. Gyászmunkák 6 órán belül, vidéki megbízások reggel 10-12 óráig elkészülnek

Üzlethelyiség Arad, **ORTUTAY-PALOTA.**

Judecatoria rurala Siria.

Nr. G. 2232-1927.

PUBLICATIUNE DE LICITATIUNE.

Subsemnatul delegat judecătoresc pe baza decisiului judecătoresc rurala Siria Nr. 4263-1926, mișcătoarele sechestrate în favoarea lui Teuber Anton din Sf. Ana repr. prin dr. Iosif László adv. din Sfânta Ana, în contra urmăritului din Comlăuș, pentru suma de 1475 lei cap. și speșele stabilită până în prezent se vor vinde la licitațiune publică în comuna Comlăuș la casa urmăritului în ziua de 20. Septembrie 1927, ora 3 p. m. și anume: unu cal negru, una căruță, 10 buc. cojoace prețuite în suma de Lei 8000.

Se invită cumpărătorii cu aceia observare, că mișcătoarele se vor vinde în bani gata, în caz de lipsă și sub preț estimat.

Licitatia se va ține în baza §-ului 107. a Legii executionale.
 Siria, la 2. Septembrie 1927.

G. Cristea, delegat judecătoresc.

4897

Harisnyát,

keztűt, reformnadrágot, szvettert, kötőtűt, csipkét legjobban és legolcsóbban vásárolhat.

Bogyó A.

Str. Eminescu 13.

„CHARLESTON“

angol- és francia-divatszalon Arad, Str. Barltu 9. (Rákóczi-ucca). Olcsó árak, pontos kiszolgálás. — Tanulólanysok fizetéssel felvétetnek. 4603

Leányiskolák és intézetek figyelmébe!

Ajánlom dus választékban újonnan felszerelt kézimunka-újszónát. Monitorozás és függöny készítés. Szíves pártfogást kér: **ÖZV. VILAG GÉZANÉ,** Str. Mețianu 5.

Régi, előkelő leánynevelő és tanintézet

az összes iskolatípusokkal és Villapensionátus svájci minta szerint Bécs villanegyedében.

B. FREYERS Nchfg. WIEN.

I. Kowratring 9. és XIII. Wenz Gasse 19.
 Tel.: 96-2-50. Tel.: 85-6-21.
 Kérjen képes prospektust és referenciákat

Óvadekképes inca szoms magas fizetéssel felvétetik.

Cím az Aradi Közlöny kiadójában. 4938

Bankkölcsonöket

házakra, földekre, vagy egyéb ingatlanokra, 10,000 lejig, 1 millió lejig betáblázás mellett folyósítatok.
HAASZ ALBERT irodája
 Arad, Str. Eminescu (Deak Ferenc-u.) 14. sz.

Gallérokát

legszebben mos és fényez

Knapp Sándor

kélmefestő és vegytisztító vállalata Arad. Felvételi üzlet: **Str. Bratianu No. 11.** (Weizer J.-u.) — Intézet: **Str. Ep. Radu No. 10.** (Magyar-ucca.) Saját ház. — Vidéki megbízások gyorsan és pontosan elkészítetnek.

Olcsó tűzifa!!

Ia száraz eser, bükk, gyertyán hasáb vagy dorong detailban és waggontételekben jutányosan beszerezhető!

AUFRICHT MIKSA

fakereskedésében Arad, Calea Victoriei No. 1-2., a gyermekóráhazsal szemben.

TELEFON: 69.

Fuvarozás, gépfűrészelés, aprítás stb. legméltósabb árak mellett. 1041

ELADO

Vanatori (Vadász. Jud. Arad) község szélén kastélyszerű épület, melléképületekkel, tizenhét és fél kat. hold területtel, amelyből tizenkét kat. hold prima szántóföld. Özv. Koller Pálné.

Cukorédes, nemes, besztercei magbaváló szilva

minden mennyiségben

kapható

Adelmann Károly

szőő nagybirtokosnál Páncota a C. F. R. és villamos vasuti állomás közelében.

PUBLICATIUNE.

Memrii comunei pronuntoriale Cuvin cu onoare să invită la

adunarea generala ordinară

de toamnă, ce va avea loc în ziua de 24. Septembrie a. c. la ora 2 p. m. la casa comunală din Cuvin.

Ordinea de zi:

1. Revizuirea și aprobarea socotelilor din anul trecut.
2. Preliminarul bugetar și planul de lucrare pe anul 1928.
3. Fixarea timpului culesului.
4. Alegerea județii, notarului și cassierului, precum și a comitetului.
5. Eventuale propuneri.

Cuvin, la 13. Sept. 1927.

Dr. Sever Ispravnic m. p.

președinte.

4918

Eugen Gesteș m. p. notar.

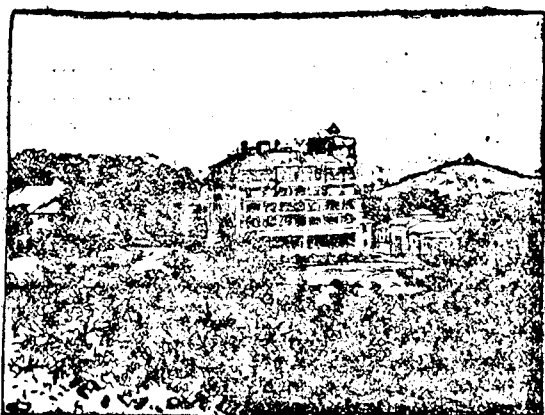
Budapest-Svábhgyi Szanatorium

Az ideális őszi gyógyhely

Európa egyik legszebb, legmodernebb szanatoriuma belbetegek, idegbetegek és údülők részére.

Központi fűtés, meleg-hideg víz minden szobában, 34 lakosztály, külön elő- és fürdőszobával. Minden szobához külön logia. Városi telefon, rádió, optikai jelzőberendezés stb. A Svábhegy Budapest centrumától 20 percnnyire 430-480 m. magasan fekszik, elragadó szépségű kilátással, kb. 100 km. gondozott séta-és kocsutak. Portán, levegője, csendje, és nyugalma ideális gyógyítója a beteg testnek és fáradt léleknek. Golf, tennis, lovaglás.

Naplíj (az új 15-épületben) beleértve ötszöri diétás étkezést, fűtést, vizkurákat, 22.— pengő-...

Új posztóüzlet Aradon!

Értesítjük a n. é. közönséget, hogy
Piata A. Iancu (Szabadság-t.) 21. sz. a.
bel- és külföldi szövetujdonságok
nagy raktárát nyitottuk meg.
Allandó raktár szabókellékek-
ben. Szíves pártfogást kér:

Marinkás és Cziganka.

Ventilátor készülékek, zseblámpák, Dura elemek legolcsóbban
VARGA & ROSENFELD
villamosság vállalatnál ARAD, Központi szálló mellett.
Csillár raktár! Telefon 808.

3186

Sárga tubus, fekete sávós áthuzattal.

APRÓ HIRDETÉSEK.

AZ APRÓHIRDETÉSEK DIJÁT SZAVAK SZERINT SZÁMITJUK. Minden szó hétköznap 4. vasárnap 8 Lel. vastagabb betűvel 8. illetve 10 Lel. A legkisebb hirdetés ára 10 szög hétköznap 40. vasárnap 50 Lel. A vastagabb betűvel kívánt szavak aláhuzandók. Az apróhirdetéseket előre kell fizetni. A kiadóhivatal fenntartja magának a jogot, hogy az olyan apróhirdetés szövegét, amely eredeti alakjában nem közölhető, megváltoztassa. Hirdetéseket délután 5 óráig vesszünk fel. Csak válaszbélyeggel ellátott kérdézközlésre válaszolunk. Ajánlatok, jellegű levelek továbbítására megfelelő postabélyeg csatolását kérjük. A kiadóhivatal telefon száma 151. A hirdetésekre vonatkozó felvilágosítást a kiadóhivatal adja meg.

LEVELEZÉS.

Sápadt, vérszegény és gyöngy gyermekelőknek adjunk a hideg-
érsek beállításával **EGGER EMULSIOT**,
mely a legjobb osztrákajólból készült. Kapható
minden gyógyszerteremben és drogue-lában. 4723

ŐSZINTE, hűsége barátjódé lennék idő
sebb uriembernek, ki háromhónapon ke-
resztül 2000 lejrel kisézítene. Leveleket
„Igaz gyöngy” jellegére az Aradi Köz-
löny kiadójába kér. 4906

ALKALMAZÁS.

MINDENES főzőnőnek ajánlkozok. Str.
Ielilor (Háromveréb) 2. 4934

30 ÉVES ember, 10.000 lel óvadékkal ál-
lást keres. iroda vagy üzleti szolgál-
portás vagy éjjeli őrit stb. Cim az Aradi
Közlöny kiadójában. 4890

MEGBIZHATÓ német kisasszonyt 3
éves kisfiám mellé azonnal felveszek.
Cim Constantinescu, Str. Románului 18.
4920

VIRÁG- ÉS ZÖLDSEGGERTESZT ke-
reskek október 1-i belépésre. Levélbeli
megkeresések az Aradi Közlöny kiadó-
hivatalába kéretnek igények megjelölé-
sével „Kertész” jellegére. 4913

NÉMET gyermekkisasszonyt keresek 2
kisfiányom mellé. Cim az Aradi Közlöny
kiadójában. 4915

JÓL felszerelt, gazdaság vezetéséhez
egy értelmes agilis botoslopán keres-
tek mielőbbi belépésre. Ajánlatok Schle-
binger Dezső, Jambolca Torontálmezve
kéretnek. 4916

KIFUTÓ vagy hetes felvétetik Ohm vál-
latnál Piata Stefan cel Mare. 4925

TÜZIFA-ügynököt a helyi piacra kere-
sek. Ajánlatok „Tűzifa” jellegére. Rudolf
Mosse hirdetőiroda kéretnek. 10436

BEJÁRÓ főzőnő azonnali belépésre ke-
restetik. Piata Catedralei 5., I. 8. 10436

KIFUTÓFIUT keres Idet Menetjegy-
iroda. 10436

LAKÁS.

KIADÓ azonnala a város központjában
szép tiszta földszinti nyugalmas külön-
bejárati szoba fürdőszoba használatlial
egy ur vagy hölgy részére. Cim az Ara-
di Közlöny kiadójában. 4922

KERESEK egy 4 szobás modern lakást
lehetőleg a belvárosban. Cim az Aradi
Közlöny kiadójában. 4903

KÉTSZOBÁS. fürdőszobás lakást eset-
leg teljes ellátással keres Guetta Ford
inspektor. Ajánlatok Ablonczy garagehoz
intézendők. 4896

KÉTSZOBÁS uecai lakás október 1-re
kiadó. Cim az Aradi Közlöny kiadó-
hivatalában. 4931

VÉTEL ÉS ELADÁS.

NEW HUDSON Birmingham, világhírű
motor-kerékpárok raktáron Magyarinál.
Arad. Str. Románului 5. 4477

3x4 EBÉDLŐ SZÖNYEG, vadmacska
bunda, férfi ruhák, kabátok, antik ko-
módok, asztalok, antik szekrény, gyer-
mekkocsok, gyermek paplan, órák, író-
asztalok, könyvszekrény, festmények,
ebédlő diványok, ebédlő és szalon beren-
dezések, Biedermayer szalon, asztalne-
mők, női írkek, székek, dísz tárgyak, író-
asztal, villanylámpák, szalonszekrény,
Büsendorfer saloniülgel zongora, Vá-
kony porszívógép, storeok, stb. eladók.
Salgóné, Str. Consistoriului 12. (Batth-
hány-u.) I. em. jobb. 1000

1500 KGOS mérleget keresek megvétel-
re. Cimket az Aradi Közlöny kiadó-
hivatalába kér. 4812

KÉZIMUNKA ágyterítők, storeok eladók.
Piata Avram Iancu 17., I. em. 18. 4864

HEHS-féle kölni vizek jobbák, finomab-
bak, intenzivebbek mint a parfeumok.
áruk 100 gramonként 10-20-35 lej. Kap-
hatók kizárólag Hehs V.-nél Str. Bran-
covici (Lázár Vilmos-ucca.) 4930

ANTIK és modern butorokat, műtár-
gyakat, antik poharakat, márkás por-
cellánokat, antik sálakat, használt buto-
rokat, szőnyeget, szerveket, férfi
ruhákat, fehéreműeket, stb. bizomány-
ba veszek, azok magas árban való
gyors eladásáról gondoskodom. Salgóné,
Str. Consistoriului 12. (Batthány-u.)
I. em. jobb. 1000

Új zongorát és pianinót

olcsón
kaphat **MELIS-nél** Piata Av. Iancu
21. (Raktár.) 4930

Szülők figyelmébe!

Az iskola szezon kezdetével olcsón
árusítunk mindenféle szövetet, vász-
nát, sifont, paplanokat, ugyisintón
harisnyát és kötött árut.

RIPPNER és BENKŐ

divatruháza 1036
Arad, Str. Eminescu (Deák Ferenc-u.)
Eddig soha nem létezett olcsó árak!

„ARTA” BUTORIPAR

Str. Eminescu (Deák F.-u.) 20-22.
Csak garantáltan szolid pol-
gári butorok nagy raktára

Férfi szövetek és szabó kellékek
feltűnő olcsó árak mellett.

Welsz Armin Arad, Piata Avram Iancu
(Szabadság-tér) 18. 1029

CSERÉP 253 sz. duplafalcos,
vörös, legjobb minőségű,
legjutányosabb árban és
kedvező feltételek mellett

Pollak Sándor
götgélglyárában Aradon,
textilgyár mellett. 1028

OKTATÁS.

Francoiat

uj módszerrel rövid idő alatt ta-
nitok. Iskolai tanulókat érettségire
is biztos sikerrel előkészítik.
Cim az Aradi Közlöny kiadójában. 4911

INGATLAN.

BELVÁROSI 3 szobás magánház Strada
Baritii (Rákóczy-u.) eladó. Bővebbet
Aradi Ipar- és Népbank. 4928

ÜZLETEK.

UJMIKALAKÁN, Főut 21. sz. alatt jó-
forgalmu vendéglő percentre kiadó. 4902

NAGY borospince főpostával szemben,
ugyanott szuterén helyiségek lakásnak
alkalmas, kiadó. Értekezni Str. Consis-
toriului 29. 4926

FŐPOSTÁVAL szemben üzlethelyiség
irodának kiválóan alkalmas október
1-re kiadó. Értekezni Str. Consistoriu-
lui 29. szám. 4927

ELLÁTÁS.

ISKOLASTANULÓK uriháznál teljes el-
látást nyerhetnek zongora használatlial.
Str. Rusu Sirianu 2. 4912

KÜLÖNFÉLÉK.

KÖLCSÖNKÖNYVTÁR (Kerpel-féle) ál-
landóan bővül a legkiválóbb ujdonsá-
gokkal. 4654

FARKASKUTYA találtatott a belváros-
ban. Tulajdonosa átveheti az Aradi Köz-
löny kiadójában megadott cim alatt.
4921

Frisshőhal
harsa, sült és ponty kapható.
Ugyanott: 4904

prima rózs burgonya 380,
házhöz szállítva 400 lej metermézőként
LUTTWAK JÓZSEF cégnél Arad.

Rossz villanyépítők!

becserélése garantált gyári ul ézőre
törtött üveg és porcellán tárgyak szak-
szerű ragasztása. üvegezést és képkere-
tezt legolcsóbban vállal Aradon a
„MOTORICA” volt Asztalos Sándor-
ucca 12. 2204

ŐRIZKEDJÜNK

az ártalmas arkenőcsök használatától,
mert ezek rettenetes rombolást visznek
végehez az arcon. A világ legszebb
és legelőkelőbb főuri hölgyei a
Földes Margit Crémet
használják, mert
szirtalan, ártalmatlan és rögtön szépít.

Calea Saguna (Választó-uccai)

magánház, 2 szobás, konyha és 1 szo-
bás elfoglalható lakással, kis kerttel, pin-
cével, továbbá: **Ghiorec (gyorok)**
5 kisholdas szőlő szerény kőlnával és
felszereléssel, családi okok miatt, igen
olcsón eladó. Kizárólagos megbízott:
Györfly „Mures” irodája Arad.

Muzsay József

Arad, a színházzal szemben.
Őszi és téli árjegyzék:

LEJ:	
Iskola öltöny	1600
Férfi öltöny tiszta gyaipa	1750—
Férfi öltöny div. színökben	2450—
Sötét kék és fekete öltöny la.	2750—
Őszi felöltő	1950—
Ulster double la.	2450—
Fekete téli kabát szörmo sál gallérral	2650—
Frogoli raglán	2200—
Gummi kabát	850—
Bőr kabát minden szín. la.	4600—

Mérték szerinti szabóság!
Nagy posztó raktár!

Bosszuságot, időt és pénzt

takarít meg ha külföldre való uta-
zása előtt utitervéhez szükséges
mindennemű felvilágosítást
előre beszerez díjmentesen a

Hálókocsi Társaság (Wagons-Lits)

menetjegyirodájában Aradon, Buf. Regina Maria 15.
(Központi Takarékpénztár épülete) — TELEFON: 5-94.